

ภาพยนตร์ในเมื่อไทย

สมาคมโรงภาพยนตร์
จัทพิมพีชั่น

เนื่องในงานสถาปนากิจศพ
นายพิสิฐ กันส์งกา

ณ สโมสรทาสวง วัดเทพศิรินทราวาส
วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๔

คำนำ

หนังสือเรื่อง “ภาพยนตร์ในเมืองไทย” เล่มนี้

ทางสมาคมโรงภาพยนตร์ร่วมกับคณะกรรมการ และมวลสมาชิกของสมาคมโรงภาพยนตร์ ได้จัดพิมพ์ขึ้น เป็นครั้งแรกแก่บรรดาท่านที่ได้กรุณา มาร่วมการไว้อาลัย ครองสุกท้ายในงานฌาปนกิจศพคุณพิสิฐุ ตันส์จจา ทั้งนี้ด้วยความหวังที่จะให้เป็นเครื่องเตือนความทรงจำของท่าน เพียงเล็กน้อยให้ระลึกถึงคุณพิสิฐุ ตันส์จจา ซึ่งแต่ละท่านได้รู้จักชอบพอกันเคยมาเป็นเวลานาน คุณพิสิฐุ ตันส์จจา เป็นกรรมการ และสมาชิกของสมาคมโรงภาพยนตร์ที่มีความสามารถ และนำระบบการแบบใหม่ๆ ของการวิวัฒนาการของวงการภาพยนตร์ และการบันเทิงที่เจริญก้าวหน้าให้ทัดเทียมกับต่างประเทศเข้ามา ใช้ในเมืองไทยเราในยุคหลังนี้

ข้าพเจ้าจึงได้หารอกับบรรดากรรมการ และสมาชิกของโรงภาพยนตร์กันแล้ว เห็นว่าในงานฌาปนกิจศพ

คุณพิสิฐุ ทันสัจจา ครองนครจะได้จักพิมพ์หนังสือที่
 เกี่ยวกับเรื่องภาพยนตร์ ซึ่งจะให้ทั้งความรู้ และเป็น
 ประโยชน์ต่อวงการของภาพยนตร์ไทยเรา ข้าพเจ้าจึงไป
 ที่กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร เพื่อที่จะ
 ขออนุญาตขอหนังสือเกี่ยวกับเรื่องภาพยนตร์ ของเมือง
 ไทยตั้งแต่สมัยแรก จนถึงปัจจุบันเพื่อนำมาตีพิมพ์แจกแต่
 ท่านที่มาในงานสถาปนากิจศตวรรษนี้ โดยไปพบกับคุณ
 สมชาย พุ่มสอาด หัวหน้าแผนกอักษรศาสตร์และวรรณ-
 คดีกรมศิลปากรได้รับคำสั่งจากคุณสมชาย พุ่มสอาด ว่า
 เรื่องภาพยนตร์ ไม่มีใครเขียนไว้เลย ข้าพเจ้าได้ปรึกษา
 และขอความช่วยเหลือจากคุณสมชาย พุ่มสอาด ในที่สุด
 คุณสมชาย พุ่มสอาด ได้กรุณารับที่จะเป็นผู้ค้นคว้าและ
 เรียบเรียงเขียนให้และขอให้ข้าพเจ้าช่วยแนะนำคำสั่งแจงบาง
 สิ่งบางอย่างบ้าง การค้นคว้าเรื่องราวจำเป็นจะต้องหา
 หลักฐานเอกสารประกอบนี้ คุณสมชายวต้องเห็นจเห็น้อย
 ในการจัดทำเป็นอย่างมาก ประกอบเวลาก็น้อยวัน แต่
 แล้วการค้นคว้าและเรียบเรียงก็สำเร็จ เป็นหนังสือเรื่อง
 “ภาพยนตร์ในเมืองไทย” ดังที่ท่านกำลังถืออยู่น ข้าพเจ้า

จึงขอถือโอกาสขอบพระคุณในความกรุณาเอื้อเฟื้อของคุณ
 สมชาย พุ่มสอาด ในครั้งนี้เป็นอย่างสูงไว้ ณ ทนตวย
 สมาคมโรงภาพยนตร์ ขออุทิศส่วนกุศลที่จักบัง
 เกิดจากหนังสือเล่มนี้ แก่คุณพิสิฐ ต้นสัจจา ผู้วายชนม์
 ให้ประสบแต่อิฏฐคุณเมตตาผลในสุคติสมปรารถนาตามควร
 แก่ฐานะทุกประการเทอญ

สงวน มัทวพันธ์

นายกสมาคมโรงภาพยนตร์

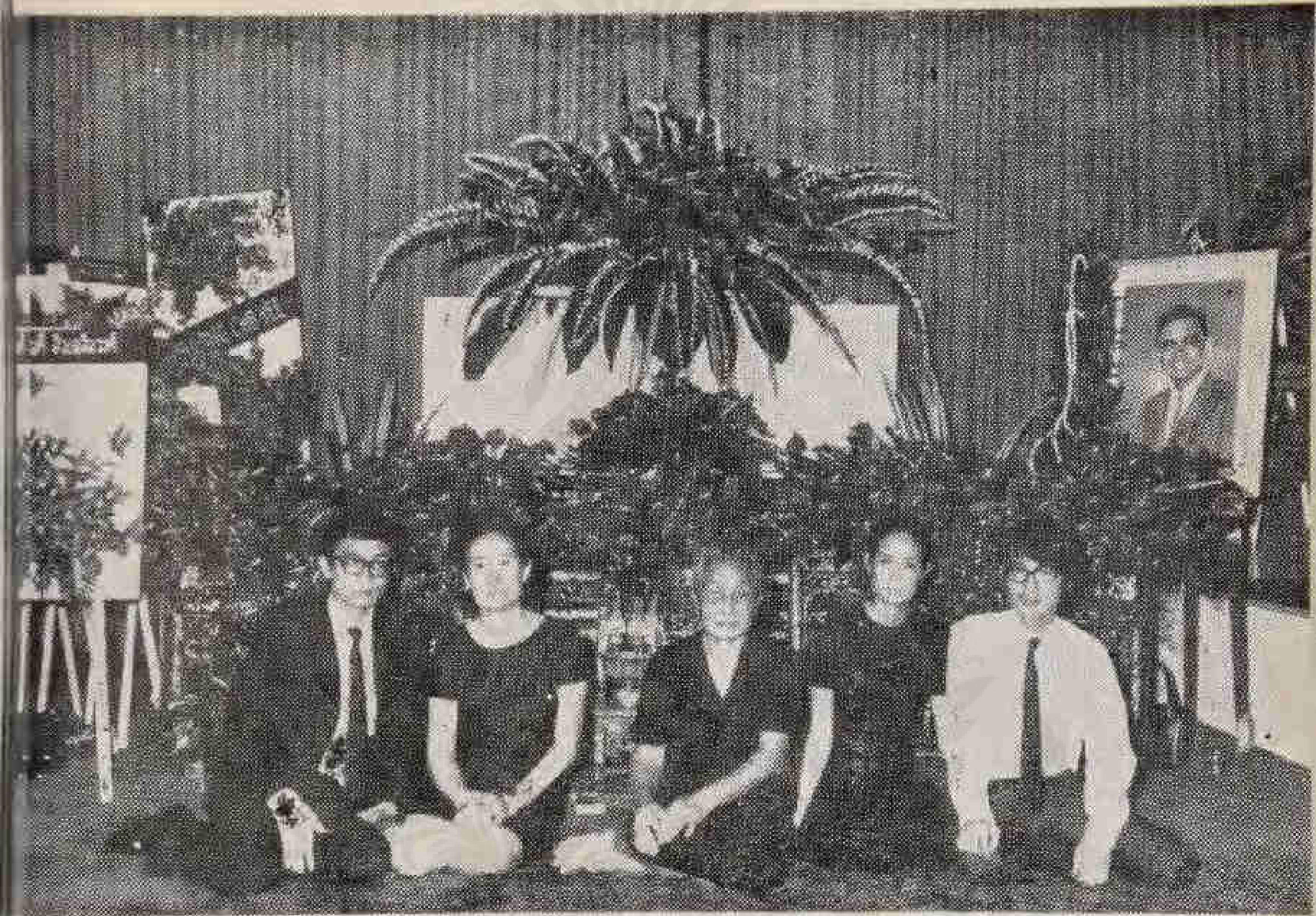
18 ธันวาคม 2514

นายพิสิฐ ทัฬหะ

ชาติ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๖๗

มรณะ ๙ กันยายน ๒๕๑๔

มารดา—ภรรยา—บุตร และธิดา

ประวัติสังเขป

คุณพิสิฐุ ตันสังจา^๘เป็นบุตรนายเมฆ และ นางกิจ
ตันสังจา เกิดที่ตำบลหัวลำโพง อำเภอบางรัก จังหวัด
พระนคร เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๗ มีพี่น้อง
ร่วมบิดามารดาเดียวกันคือ

นางพรรณิ โภคินทร์วงศ์

คุณพิสิฐุ ตันสังจา

คุณวิสิษฐุ ตันสังจา

นอกนหมยมีพี่น้องร่วมบิดาเดียวกันอีกคือ

นางเอียงเสาะ ตันสังจา

นางเนียน กุระโรหิต

นางวัฒนา เรื่องสุนทร

นางอรุณี เก่งวินิจ

นางพรสวรรค์ โทณะวณิก

นายพรสิทธิ์ ตันสังจา

นายอุทัย ตันส์จจา

นางศรีสุตา จาง

นายสามารถ ตันส์จจา

นางสาวอมรา ตันส์จจา

นายสมศักดิ์ ตันส์จจา

เมื่อเยาว์วัยคุณพิสิฐ ตันส์จจา ได้รับการศึกษา
ที่โรงเรียนชินหมีน จนกระทั่งอายุ ๑๒ ปี บิดาจึงได้ส่งไป
ศึกษาต่อที่ โรงเรียนเซนต์สตีเฟนส์ ฮ่องกง และจบการ
ศึกษาที่นั่น พอถึงขณะนั้นเป็นระยะสงครามโลกครั้งที่สอง
ญี่ปุ่นบุกฮ่องกง คุณพิสิฐ ตันส์จจา ได้หนีญี่ปุ่นกลับ
ประเทศไทยโดยเรือเล็ก รอนแรมผ่านอินโดจีนเข้ามาจน
ถึงกรุงเทพฯ ข กลับถึงบ้านไม่นานบิดา ซึ่งเป็นกรรมการ
บริษัท ปูนซิเมนต์ ไทย จำกัด ได้เริ่มให้ฝึกการค้า โดยฝาก
ให้ทำงานที่บริษัท ปูนซิเมนต์ ไทย จำกัด ทำหน้าที่รับผิด
ชอบการเงินอยู่ในแผนกขาย ตลอดเวลาที่ทำงานเป็นที่รัก
ใคร่ของฝรั่งผู้จัดการใหญ่และผู้ร่วมงานทุกคน แต่ทำงาน
อยู่พักหนึ่ง ก็บวญต้องลาพักผ่อน อยู่กับบ้านเป็นเวลาร่วม

สามเดือน พอที่คุ้นชั้ย ตันธนะ ชวนเข้าหุ้นดำเนินกิจการ
ที่ศาลาเฉลิมไทย คุณพิสิฐ ตันสัจจา จึงเริ่มหันมาจับงาน
ด้านธุรกิจบันเทิง จนกระทั่งซื้อหุ้นของบริษัทศิลป์ไทย
ไว้เป็นส่วนใหญ่ และเป็นผู้ดำเนินกิจการเองโดยตลอด

คุณพิสิฐ ตันสัจจา ทำเนิงานด้านธุรกิจบันเทิง
ด้วยใจรักอย่างแท้จริงพยายามศึกษาหาความรู้ ประกอบ
กับผู้ไม่ชอบบอญ่หนึ่ง ตั้งใจทำทุกอย่างให้ดีที่สุด และให้แปลก
ใหม่อยู่เสมอ ดังจะเห็นได้จากผลงานของ คุณพิสิฐ
ตันสัจจา คือ

หลังจากเปิดการ แสดงละคร ที่ศาลาเฉลิมไทยตั้ง
แต่ พ.ศ. ๒๔๙๒ เป็นต้นมาจนถึง พ.ศ. ๒๔๙๖ แล้ว เมื่อ
เห็นว่ากาแสดงละครจะไปไม่รอดแน่ ก็ปิดโรงเพื่อปรับ
ปรุงฉายภาพยนตร์

พ.ศ. ๒๔๙๖ หนเองได้นำเอาภาพยนตร์ระบบ ๓
มาฉายเป็นครั้งแรก

พ.ศ. ๒๔๙๗ นำระบบภาพยนตร์ซีเนมาสโคปเข้า
มาฉายเป็นครั้งแรก

พ.ศ. ๒๕๐๒ นำระบบภาพยนตร์ ๗๐ มม. เข้ามา
ฉายเป็นครั้งแรก

พ.ศ. ๒๕๐๓ นำระบบภาพยนตร์ทอยด์-เอไอเข้า
มาฉายเป็นครั้งแรก

พ.ศ. ๒๕๐๗ นำระบบภาพยนตร์ ซีเนรามา
(เลนส์เคียว) เข้ามาฉายเป็นครั้งแรก

และแม่เตเกอทองสำหรับคนดู ซึ่งใช้อยู่ที่โรง-
ภาพยนตร์ ทั้งหมด ในเครือของศาลาเฉลิมไทย คุณพิสิฐ
ตันส์จจา ก็ผลิตขึ้นใช้เอง ไม่ยอมซื้อจากต่างประเทศ
ตลอดจนการนำเสนอนาฏศิลป์สากลอินทรา ซึ่งแสดงอยู่ที่
โรงภาพยนตร์อินทราในขณะนั้น

ตามปกติ คุณพิสิฐ ตันส์จจา เป็นคนไม่สู้แข็งแรง
นัก มักเป็นไข้ ปวดศีรษะ ตัวร้อนอยู่เสมอ เมื่อมีอาการ
เช่นนั้น ก็เพียงแต่ขอยาแก้ปวดศีรษะรับประทาน แล้ว
ทำงานต่อไป โดยไม่ยอมพักผ่อน การทำงานเป็นเสมือน
เกมที่สนุกของคุณพิสิฐ ตันส์จจา อยู่ตลอดเวลา

ครั้นเมื่อประมาณปลายเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔
คุณพิสิฐ ตันส์จจา เริ่มมีอาการเจ็บที่ชายโครงด้านขวา

เวลาเดินต้องเอามือกุมตรงบริเวณนั้น และมีอาการค่อนข้างอ่อนเพลีย กับปวดร้าวตั้งแต่หลังคานขวาจนถึงไหล่ ภรรยาได้พยายามอ่อนน้อมให้ไปพบแพทย์ เพื่อตรวจร่างกาย คุณพิสิฐุ ตันส์จจา ก็บอกว่าจะยอมให้แพทย์ตรวจแต่ขอไม่นอนโรงพยาบาล เพราะเป็นห่วงว่างานยังค้างค้างอยู่ (คือเป็นระยะที่ โรงภาพยนตร์อินทรา กำลังตกแต่ง) แต่พอไปให้แพทย์ที่ โรงพยาบาล รามาริบัติ ตรวจ ได้เป็นครั้งที่สาม ก็มีอาการหนาวสั่น จึงต้องยอมนอนโรงพยาบาล และแม้กระทั่ง ตลอดเวลา ที่รักษาตัวอยู่ที่ โรงพยาบาล คุณพิสิฐุ ตันส์จจา ก็ยังส่งงานแก่บุตรและผู้ร่วมงานทุกวัน ความทรงจำคงที่เป็นปกติอยู่ตลอดเวลา

ผลการตรวจของแพทย์ปรากฏว่า คุณพิสิฐุ ตันส์จจา เป็นมะเร็งที่ตับตับและแข็งด้วยทั้งๆ ที่คุณพิสิฐุ ตันส์จจา ปรารถนาสุราและไม่สูบบุหรี่เลย

คุณพิสิฐุ ตันส์จจา ได้รับการรักษาพยาบาลจากทางโรงพยาบาลรามาริบัติด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งโดย เฉพาะจาก นายแพทย์จินดา สุวรรณรักษ์ นายแพทย์ เกรียงไกร อัครวงศ์และบรรดานายแพทย์อื่น ๆ ทุกท่าน

ในแผนกศัลยกรรม จนกระทั่งวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ.
 ๒๕๑๔ เวลา ๙.๕๕ น. จึงได้ถึงแก่กรรมด้วยอาการสงบ
 สดวกวิสัยที่นายแพทย์ทั้งหลายจะเยียวยาได้ ท่ามกลางการ
 เผื่อแผ่และรักษาพยาบาลของนายแพทย์และพยาบาล ตลอดจน
 จนมารดาบุตรภรรยาและญาติพี่น้องอย่างใกล้ชิด อายุรวม
 ได้ ๔๘ ปี จึงขอขอบพระคุณบรรดาแพทย์ทั้งที่ได้ระบุ
 นามมาแล้ว และมีได้ระบุนามไว้เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

คุณพิสิฐุ ตันสังจา ได้ทำการสมรสกับ น.ส.นงนุช
 อิงคทานุวัฒน์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ มีบุตรธิดาด้วยกันรวม
 ๓ คน คือ

นางสาวนันทา	ตันสังจา
นายกำพล	ตันสังจา
และนายวิวัฒน์	ตันสังจา

คำไว้อาลัย

คุณพิสิฐุ ตันส์จจา เป็นเพื่อนที่รักใคร่กันนับถือและสนิทกับผมมาก ไม่แต่ผมเท่านั้นที่เกิดทุกข์และมีความเสียใจ เนื่องจากการสูญเสียมิตรที่รักที่สุดคนหนึ่งไป บรรดาเพื่อนทั้งหลายและผู้ทศเคารพนับถือ มารดา ภรรยา บุตร ธิดา และญาติ ๆ ทุกคน ต่างก็เกิดความเสียตายเสียใจอาลัยในการจากไปของ คุณพิสิฐุ ตันส์จจา อย่างไม่มีวันกลับช่วยกันทงสน แต่เมื่อมาคิดว่าคนเรา การเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของธรรมดาของโลก จึงค่อยบันเทิงใจลงไปได้บ้าง แต่ก็ยังระลึกนึกถึงคุณงามความดี บุคลิกภาพ ตลอดจนความสัมพันธ์อันดีงามในความหลังที่เราได้เคยมีต่อกันเสมอมา เป็นเวลาอันยาวนาน

คุณพิสิฐุ ตันส์จจา เป็นผู้ทมอชยาศย สุภาพ อ่อนโยน โอบอ้อมอารี มีจิตใจเมตตากรุณาต่อผู้น้อยได้ บังคับบัญชาเสมอหน้ากัน สิ่งที่คุณพิสิฐุ ๆ ได้ทิ้งไว้ก็คือ คุณงามความดี และผลงาน คุณพิสิฐุ ๆ เป็นกำลังสำคัญ

ผู้หนึ่งในการสละทรัพย์สินส่วนตัว และเป็นผู้ดำเนินการ
 จัดฉายภาพยนตร์หาเงินรายได้ขึ้นทุกเกล้าฯ ถวายพระบาท-
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยไม่หักค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้นเพื่อ
 นำรายได้ดังกล่าวนี้ไป เพื่อการกุศลสาธารณะประโยชน์
 หลายสิบครั้งตลอดมา จนใกล้วันจะถึงแก่กรรม ก็ยังมีจิต
 ศรัทธา สละเงินรายได้ของการเปิดแสดงนาฏศิลป์ สากล
 อินทรา และฉายภาพยนตร์รอบปฐมทัศน์ ของโรงภาพ-
 ยนต์อินทรา ทุกเกล้าฯ ถวายเพื่อพระราชทานให้กับ
 มูลนิธิรามธิบดี คุณพิสิฐู ฯ เป็นบุคคลหนึ่งที่มีความ
 จงรักภักดีในเบื้องพระยุคลบาทอย่างหาที่สุกมิได้

คุณพิสิฐู ต้นสัจจา เป็นผู้ที่มีความสามารถและ
 เป็นผู้ที่มีความเจริญก้าวหน้าใหม่ ๆ แปลก ๆ ด้านการ
 บันเทิงมาสู่เมืองไทยเป็นคนแรกอยู่เสมอ เช่นเมื่อระบบ
 ภาพยนตร์ได้เปลี่ยนแปลงจาก ๓๕ มม. มาเป็น ๓ มิตี
 ซีนามาสโคป (CINEMA SCOPE) และ ๗๐ มม. ซึ่ง
 หมายความว่า จะต้องเปลี่ยนระบบการฉายภาพยนตร์ของ
 เมืองไทย คือเราจะต้องเปลี่ยนทั้งจอฉาย เครื่องฉาย

เครื่องเสียง (รอบทิศ) ฯลฯ คุณพิสิฐ ฯ ก็ได้ค้นคว้า
 และศึกษาในด้านเทคนิคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาใหม่ ให้ทันสมัย
 และเหตุการณ์เหมือนต่างประเทศเขา ในส่วนความ
 ก้าวหน้าของโรงภาพยนตร์ คุณพิสิฐ ฯ ได้คิดค้นหาทาง
 ที่จะสร้างโรงภาพยนตร์ ให้ท่านผู้ชม ได้นั่งชมภาพยนตร์
 อย่างสะดวกสบาย โดยจัดสร้างโรงภาพยนตร์แบบใหม่
 พิเศษขึ้นเป็นครั้งแรก คือ โรงภาพยนตร์สยาม (รวมทั้ง
 ลีโต สกาลา และอินทรา) ทั้งบริการท่านผู้ชมให้ได้รับ
 ความสะดวกสบายโดยใช้บันไดเลื่อนไฟฟ้าให้ท่านผู้ชมขึ้น-
 ลง ได้โดยไม่เหน็ดเหนื่อยแสนสะดวกสบาย พร้อมทั้งใช้
 ประตูเลื่อนตรงทางเข้า โรงภาพยนตร์นับเป็นแห่งแรกใน
 เมืองไทย นอกจากนั้นเก้าอี้หนังชมกมพนักสูงรับศีรษะพอ
 คือกักตัวย คตลอดเวลาแห่งชีวิตของคุณพิสิฐ ฯ ได้ปฏิบัติ
 ภาระหน้าที่ โดยมีได้เห็น แก่ความ เหนื่อยยาก ในบั้นท้าย
 แห่งชีวิตก็ได้สร้าง โรงภาพยนตร์ อินทรา ขึ้นอีก โรงหนึ่ง
 โดยนำนาฏศิลป์สากลแบบโซซิกูของประเทศญี่ปุ่น โดยใช้
 คนไทยล้วน ๆ แสดง มีครูชาวญี่ปุ่นเป็นผู้ฝึกสอน มา

แสดงบนเวทีก่อนฉายภาพยนตร์ราว ๑ ชั่วโมง ซึ่งก็เป็น
 รายการแสดงที่ไม่เคยมีมาก่อนในเมืองไทย นับเป็นแห่ง
 แรกจริง ๆ แต่ก็มากลายเป็นงานชั้นสุดท้ายแห่งชีวิตของ
 คุณพิสิฐ ๆ ไปด้วย การที่คุณพิสิฐ ๆ ได้ตัดสินใจ นำนาฏ
 ศิลป์ปรากดมาแสดงบนเวทีนี้ เป็นสิ่งที่ยากและเสี่ยงมากที่
 สุด แต่คุณพิสิฐ ๆ เป็นบุคคลประเภทที่เรียกว่าต้องเดิน
 หน้าไม่ยอมถอยหลัง ถึงแม้ว่าจะต้องลงทุนทรัพย์อย่าง
 มากมาย ก็ไม่เคยย่อท้อตงนนความสำเร็จและความก้าว
 หน้าในวงการบันเทิงของเมืองไทย จึงปรากฏเป็นอนุสรณ์
 ของ คุณพิสิฐ ๆ ที่ท่านทราบกันอยู่ในขณะนี้ ซึ่งจะหาผู้
 โดดที่จะกล้าเสียสละและสามารถเช่น คุณพิสิฐ ๆ อีกนั้น
 ผมยังมองไม่เห็น ผมยังรู้สึกเสียใจและเสียตายอย่างยิ่งที่
 คุณพิสิฐ ๆ ไม่ได้มีชีวิตอยู่ดูผลงานสำคัญชิ้นนี้

คุณพิสิฐ ต้นสัจจา เป็นผู้ที่มีลักษณะอ่อนโยน
 สุภาพ นุ่มนวล มีความโอบอ้อมอารี และมีเมตตาธรรม
 ประจําใจอยู่เนืองนิจ จึงเป็นที่รักใคร่และเคารพนับถือของ
 บุคคลทั่วไป ดังนั้นเมื่อคุณพิสิฐ ๆ มาด่วนจากโลกนี้ไป

ตามกรรมลิขิต ผมจึงเชื่อว่าเพื่อนสมาชิกสมาคมโรงภาพยนตร์ทุกคนของ “คุณพิสิฐ ทันส์จจา” ก็คงจะมีความรู้สึกทำนองเดียวกับผมว่า “คุณพิสิฐ ฯ ไม่น่าที่จะจากพวกเราไปรวดเร็วเช่นนั้นเลย”

ในที่สุดนี้ ผมในนามของมวลสมาชิกสมาคมโรงภาพยนตร์ตลอดจนเพื่อนในวงการภาพยนตร์ ขอแสดงความเศร้าสลดใจ และเสียใจอย่างสุดซึ้ง ต่อครอบครัวของคุณพิสิฐ ทันส์จจา ด้วยใจจริง

ขอกุศลบุญราศีที่คุณพิสิฐ ทันส์จจา ได้กระทำดีมาแล้ว และด้วยกุศลผลบุญที่ญาติมิตร ได้บำเพ็ญอุทิศจงเป็นพลวะปัจจัยเกื้อหนุนช่วยส่งให้ดวงวิญญาณ ของคุณพิสิฐ ทันส์จจา ทั่วทั้ง ๗ ชั้น จงประสบอิริยวิบุลมณูผลอันสมควรแก่คติวิสัย ขอจงได้ไปสังสถิตยเสวยสุขในสัมปรายภพตลอดกาลนานเทอญ.

นายสงวน มัทวพันธ์
นายกสมาคมโรงภาพยนตร์

คำปรารภของผู้เรียบเรียง

คุณสงวน มัทวพันธ์ นายกสมาคมโรงภาพยนตร์
ได้ปรารภกับข้าพเจ้า ใคร่จะจัดพิมพ์หนังสือแจกเป็นบรรณาการเนื่องในงานฌาปนกิจศพ คุณพิสิฐ ทัศนัจจา ซึ่งเคยเป็นกรรมการท่านหนึ่งในสมาคมโรงภาพยนตร์ และเป็นผู้จัดกรสำคัญในวงการภาพยนตร์ไทย ณ สุสานหลวงวัดเทพศิรินทราวาส กำหนดวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยขอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไทย ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีอันโมทนาในการกุศลครั้งนี้ จึงได้คิดว่าเรียบเรียงให้ตามความประสงค์ โดยตั้งชื่อเรื่องเป็นกลาง ๆ ว่า "ภาพยนตร์ในเมืองไทย" ตั้งที่ท่านเห็นอยู่ในบัดนี้

การเรียบเรียงหนังสือเรื่องนี้ ต้องใช้เวลาค้นคว้าอย่างกะทันหัน คือ ต้องหาหลักฐาน (Sources) ต่าง ๆ ให้ครบครัน ซึ่งในเมืองไทยเรามีน้อยมาก แต่ข้าพเจ้าก็พยายามเรียบเรียงให้ถี่เนื้อหามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ก็เป็นที่น่าынดีที่ คุณสงวน มัทวพันธ์ ได้ให้คำปรึกษา

และข้อคิดเห็นบางประการเป็นประโยชน์ในการเรียบเรียง
 อย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย อย่างไรก็ตาม
 เท่าที่ ได้เรียบเรียงเสร็จ แล้วยกเห็นว่า เป็นหนังสือทမ်းสาระ
 พอสมควร เหมาะสมที่จะแจกในงานนี้ เพราะท่านผู้วาย
 ชนม์ ก็เป็นผู้ที่อยู่ในวงการภาพยนตร์อยู่แล้ว ส่วนหลักฐาน
 อ้างอิง (Reference) มาจากที่ใด ข้าพเจ้าได้ทำเป็น
 หนังสือ อูเทคไว้เพื่อสะดวกแก่ท่านผู้อ่าน และบรรณารักษ์
 ห้องสมุดที่จะหาอ่านละเอียด จากหนังสือดังกล่าวได้ บัน
 อย่างดี ส่วนข้อคิดเห็นบางประการ เป็นของข้าพเจ้าเอง
 ก็เป็นส่วนมาก หากผิดพลาดหรือบกพร่องประการใด
 แล้ว ข้าพเจ้าขออภัยด้วยความยินดีแต่ผู้เดียว

อนึ่ง หากหนังสือเล่มนี้จะอำนวยคุณประโยชน์แก่
 ท่านที่ ได้รับแจกด้วยประการใด ๆ ก็ดี ข้าพเจ้าขออภัย
 อุทิศส่วนกุศลทั้งหมดให้แก่ คุณเพ็ญศรี ตันสัจจา ให้ประสบ
 แต่อภิสุขคุณมณูญผลเสวยทิพสมบัติ ในสุคติสัมปรายภพสม
 ตั้งมโนปณิธานทุกประการ เทอญ

สมชาย พุ่มสอาด

๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๔

ภาพยนตร์ในเมืองไทย

โดย

สมชาย พุ่มสอาด

๑

บทนำ

คำว่า “ภาพยนตร์” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๓ ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า “ภาพถ่ายด้วยเครื่องทำให้เห็นเป็นเคลื่อนไหวได้, หนึ่งฉาย”

ภาพยนตร์ นับว่าเป็นคำใหม่ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้เอง แต่ในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นชาวพระนครหรือชาวชนบทถ้าเอ่ยถึง “ภาพยนตร์” แล้ว เ็นต้องรู้จักกันเป็นอย่างดีทุกผู้ทุกนาม เพราะภาพยนตร์เป็นมหรรสพชนิดหนึ่งที่ให้ความบันเทิงเรีงรมย์แก่ประชาชนทั่วไป จนเป็นที่นิยมเห็นอมหรรสพอื่น ๆ ที่เคยมีอยู่ในประเทศไทยมาแต่โบราณโบราณกว่าได้ “ภาพยนตร์” เป็นคำที่ทางราชการใช้และเป็นภาษาเขียนแต่ชาวบ้านทั้งหลายไม่นิยมเรียก เพราะไม่ค่อยจะคุ้นหูชินปากกับคำนั้นนัก จึงกลับไปเรียกเสียอีกคำหนึ่งที่เรียกว่า “หนัง” ซึ่งเป็นคำที่ชินปากมากที่สุดและต่างเข้าใจกัน

ความนคือ "ภาพยนตร์" นั่นเอง เหตุที่เรียกว่า "หนัง"
 นั้นก็สืบเนื่องมาจากการละเล่นพื้นเมืองทางภาคใต้ของไทย
 ที่รู้จักกันดี และเคยเป็นที่นิยมของชาวไทยมาก่อนใน
 เวลาที่มกราคมหรือสพสมโภชก็ได้แก่ "หนังตะลุง" ซึ่งนับ
 เป็นมหรสพที่ให้ความบันเทิงในลักษณะภาพที่ติดจอ ซึ่ง
 ทำด้วยผ้าขาวขึงให้ตึง แล้วใช้แสงสว่างช่วยให้เกิดเงาขึ้น
 ที่จอ แล้วใช้เสียงพากย์ประกอบ ตัวหนังทำด้วยหนัง
 กระบือ จึงได้เรียกชื่อว่า "หนังตะลุง" ครั้นต่อมา เมื่อ
 ภาพยนตร์ฝรั่ง ซึ่งดำเนินการด้วยกลไกทางวิทยาศาสตร์
 ได้แพร่หลายเข้าสู่ประเทศไทย เป็นภาพที่เกิดชนิดเดียวกับ
 กับหนังตะลุง คือทำให้เกิดภาพที่ติดจอเช่นเดียวกัน แต่
 ต่างกันในด้านกรรมวิธีทางวิทยาการด้านวิทยาศาสตร์ชาว
 บ้านจึงได้เรียกว่า "หนัง" แต่ต่อท้ายด้วยคำว่า "ญี่ปุ่น"
 รวมกันว่า "หนังญี่ปุ่น" หากเรียกว่า "หนังฝรั่ง" ก็หาไม่
 ท้ง ๆ ที่ฝรั่งเป็นผู้คิดขึ้นเป็นชาติแรกในโลก การที่เรียก
 ว่า "หนังญี่ปุ่น" นั้นก็เพราะคนญี่ปุ่นนำมาเผยแพร่ใน

ประเทศไทยเป็นครั้งแรก คนไทยหาทราบไม่ว่าใครเป็น
 คนคิดได้ มุ่งถึงการนำมาเผยแพร่มากกว่า ซึ่งเรื่องทำ
 นองนั้นจะมีมากมายในเมืองไทยเรา อย่างไรก็ตามคำว่า "ภาพ-
 ยยนตร์" กับ "หนังสือ" จึงได้เป็นคำพูดที่ติดปากคนไทยมา
 จนทุกวันนี้

ประวัติภาพยนตร์

ญี่ปุ่นเป็นชาติแรกที่นำเอาภาพยนตร์เข้ามาฉายในเมืองไทยเป็นครั้งแรกในราวปี พ.ศ. ๒๔๔๗-๒๔๔๘ เป็นภาพยนตร์สงครามระหว่างญี่ปุ่นกับรัสเซีย การที่ญี่ปุ่นนำเอาภาพยนตร์สงครามมาฉายในเมืองไทย ครั้งนั้นก็ด้วยจุดประสงค์ ที่จะแสดงแสนยานุภาพอันเกรียงไกรของเขาที่สามารถเอาชนะรัสเซียได้อย่างงดงาม ให้เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของโลก ทั้งนี้เราจะเห็นได้จากการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องนตงเตกนจนจบ ญี่ปุ่นพยายามสร้างอย่างประณีตและแฝงไว้ซึ่งจิตวิทยาชั้นสูง เพื่อให้เป็นที่เกรงขามของนานาประเทศนั่นเอง การสงครามครั้งนี้ นับเป็นผลสำเร็จของญี่ปุ่น ที่นำความภาคภูมิใจมาสู่ประเทศเขาอย่างที่สุด ภาพยนตร์เรื่องนี้ฉายที่นครเซียม เนื่องจากในขณะนั้นประเทศไทยยังไม่มีโรงภาพยนตร์ จึงต้องใช้กระโจมผ้าใบทำหลังคารอบๆ บริเวณกันด้วยผ้าใบเช่นกันและเก็บค่าผ่านประตูคนละ ๒๕ สตางค์ เป็นอย่าง

ปรากฏว่ามีคนไทยและชาวต่างประเทศ แยกตื่นเข้าไปชม
กันอย่างหนาแน่น เพราะเป็นของใหม่แปลกสำหรับคน
ไทยในยุคนั้น

ในเวลาต่อมา ภาพยนตร์ก็เป็นที่เริ่มสนใจของ
ชาวไทยมากขึ้น ผู้ที่นำมามาฉายจึงได้คิดหาทางช่วยผ่อน
คลายอารมณ์ของผู้ชมเพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจไป ใน
ตัวเพราะมีผู้ชมส่วนมากบ่นอุบอับไปตาม ๆ กันว่า ภาพ
ยนตร์เงียบมาก ๆ แล้วมักเกิดอาการวิงเวียน และปวด
ศีรษะ บางคนถึงกับอาเจียนก็มี เพราะไม่ค่อยจะชินกับ
บรรยากาศเช่นนั้น ทางเจ้าของโรงภาพยนตร์ผู้ฉายจึงได้
หาเด็กมาเล่นสลับฉากเสียบ้าง ก็เป็นที่นิยมของผู้ชมบ้าง
ตามสมควร เพราะเด็กเป็นมหรรตพพนเมืองของไทย ซึ่ง
ในการมึงานมหรตพในสมัยนั้น จะขาดเสียมิได้เลยทีเดียว
ครั้นต่อมาหลังจากที่ฉายภาพยนตร์เงียบตั้งกล่าว
แล้วมาอีก ๑ ปี กระโจมผ้าใบที่ทำหลังคาและรอรอบ ๆ
โรง เกิดชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา ทางเจ้าของโรง
ภาพยนตร์จึงได้เปลี่ยนหลังคาและรอรมาเป็นสังกะสี เพื่อ

ถาวรคงทนยิ่งขึ้น แล้วเขียนป้ายติดไว้ที่หน้าโรงว่า “โรง
หนังญี่ปุ่น” นับเป็นครั้งแรกที่เกิดโรงภาพยนตร์ถาวรขึ้น
ในเมืองไทย วงการภาพยนตร์ก็เริ่มไหวหวั่นตั้งแต่นั้น
นับเป็นต้นมา เมื่อญี่ปุ่นเห็นว่าคนไทยส่วนใหญ่เริ่มชม
ภาพยนตร์มากจนกว่ามหรสพใด ๆ จึงได้เริ่มขยายกิจการ
ให้ถาวรมั่นคงยิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยจัดสร้างโรงภาพยนตร์
ถาวรขึ้นที่ตลาดปี่ระกา ในเวียงนครเขษม มีชื่อว่า “โรง
หนังรัตนปี่ระกา” แต่ปรากฏว่าเริ่มฉายภาพยนตร์เรื่อง
แรกได้เพียงเรื่องเดียว ก็เกิดเพลิงไหม้ในห้องฉายภาพ-
ยนตร์ ไฟลุกลามไหม้ โรงหนังและอาคารในบริเวณนั้นจน
หมดไม่มีเหลือ ทำให้พวกญี่ปุ่นผู้สร้างต้องสนหน่อประธา
ตัวไปตาม ๆ กัน เพราะลงทุนลงแรงไปมาก อยู่ในเมือง
ไทยไม่ได้ ต้องพากันเดินทางกลับประเทศของตนไป
ตาม ๆ กัน จากนั้นก็ไม่ปรากฏว่ามีชาวญี่ปุ่นได้เข้ามาดำ
เนินการฉายภาพยนตร์ในประเทศไทยอีกต่อไป ยังผลให้
วงการภาพยนตร์ในเมืองไทยชะงักไปชั่วระยะหนึ่ง

หลังจากที่พวกญี่ปุ่นเดินทางกลับไปประเทศ ของ
 ตนแล้ว บรรดาพ่อค้า ไทย จีน ต่างมองเห็นประโยชน์
 ทางด้านกิจการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ซึ่งคนไทยกำลัง
 สนใจมากยิ่ง^๕ขึ้น มองเห็นทางที่จะหารายได้ชนิดที่สามารถ
 ต่อให้เกิดความร่ำรวยได้ ในระยะเวลาอันสั้น จึงได้พร้อม
 ใจกันรวมทุนตั้งโรงภาพยนตร์ขึ้นอีกโรงหนึ่ง ซึ่งอยู่ตรง
 ข้ามกับโรงพยาบาลจีน ทำการส่งภาพยนตร์จากบริษัท
 ภาพยนตร์ ในประเทศสหรัฐอเมริกาเข้ามาฉายในประเทศ-
 ไทย ต่อจากนั้นก็มีผู้สร้างโรงภาพยนตร์ขึ้นอีก ที่วังพระ-
 วรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบริดา (พระโอรสในพระเจ้าบรม-
 วงศ์เธอ กรมขุนวรจักรธรานุภาพ) หลังจากนั้นเล็กน้อย
 ก็มีกลุ่มพ่อค้าไทย จีน ได้รวมทุนกันก่อตั้งเป็นบริษัทให้ชื่อ
 ว่า "บริษัทภาพยนตร์พัฒนากรจำกัดสินใจ" โดยจดทะเบียน
 เป็น^๗เป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๕
 ตั้งสำนักงานอยู่ที่ตึกเลขที่ ๓๙๓/๕ ถนนเจริญกรุง อำเภอ
 บ่อมปราบศัตรุฟาย จังหวัดพระนคร นับเป็นบริษัทภาพ-
 ยนตร์แห่งแรกของประเทศไทย ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทน
 บริษัทภาพยนตร์ในต่างประเทศ และได้ทำการส่งภาพ-
 ยนตร์เข้ามาฉายในประเทศไทยด้วย

ครั้นต่อมา เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๒
บริษัทสยามภาพยนตร์ก็เกิดขึ้นเป็นบริษัทที่ ๒ ของประ-
เทศไทย ทำหน้าที่เป็นตัวแทนส่งภาพยนตร์เข้ามาฉายใน
ประเทศไทยเช่นเดียวกัน

เมื่อมีบริษัทภาพยนตร์ต่างประเทศมากขึ้น การ
ก่อสร้างโรงภาพยนตร์ก็เพิ่มขึ้น ในระยะเวลาอันรวดเร็ว
ทั้งในพระนครและต่างจังหวัด เพราะวงการภาพยนตร์ไทย
เริ่มขยายตัวขึ้น โดยเฉพาะในจังหวัดพระนครและธนบุรี
เมื่อปีพ.ศ. ๒๔๗๐ ปรากฏว่ามีโรงภาพยนตร์มากกว่า ๑๐
แห่ง คือ โรงภาพยนตร์พัฒนากร ซึ่งจัดว่าเป็นโรงภาพ-
ยนตร์ที่ทันสมัยที่สุดแห่งแรกของประเทศไทย โดยมีผู้จัด
การคนแรก คือ นายชองฮ้วน สีบุญเรือง โรงหนังฮ็องกง
ตั้งอยู่ที่สาทร โรงหนังสิงคโปร์ (ปัจจุบันคือโรงภาพยนตร์
เฉลิมบุรี) โรงหนังนางเล็ง โรงหนังบางลำภู โรงหนังบ้าน
หม้อ โรงหนังกมลพัฒนา อยู่ที่บางกระบือ โรงหนังบี๋นัง
(ปัจจุบัน คือ โรงหนังศรีบางลำภู) โรงหนังตงก๊ก (ปัจจุบัน
คือโรงหนังบุศยพรรณ) เป็นต้น ภาพยนตร์ที่นำมาฉายใน

สมัยนั้นส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์อเมริกันเป็นพัน แต่ก็เป็น
ยุคหนึ่งเงียบ ไม่มีเสียง เพราะภาพยนตร์เสียงเพิ่งสร้างขึ้น
เป็นครั้งแรกเมื่อปีพ.ศ. ๒๔๖๙ โดยบริษัทวาร์เนอร์บรา-
เธอร์ส (Warner Brothers)

ภาพยนตร์ที่นำเข้ามาฉายกันในขณะนั้นส่วนใหญ่
เป็นของบริษัทภาพยนตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา เพราะ
การอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ของ ประเทศ สหรัฐอเมริกา
เจริญมากที่สุดกว่าประเทศใด ๆ ในโลกในขณะนั้นแต่ก็คง
เป็นหนึ่งเงียบ อยู่เช่นเดิม ดังนั้น ก่อนที่จะทำการฉาย
ภาพยนตร์จึงต้องมีวงดนตรีไทยบรรเลง และขับร้องสลับ
ฉากอีกเช่นเคย วงดนตรีที่มีชื่อเสียง ในเวลานั้นก็ได้แก่
วงนายกุ่ม ประกอบด้วยนักดนตรีทั้งชายหญิงมากมาย
เฉพาะดนตรีที่เป็นผู้หญิงล้วน ๆ นั้น นายกุ่มได้นำไป
บรรเลงเป็นครั้งแรกที่ โรงหนังฮองกง สาทร เมื่อวันที่
๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๙

การถ่ายทำภาพยนตร์ ในประเทศไทยครั้งแรกนั้น
กล่าวกันว่า เริ่มถ่ายทำเป็นครั้งแรกที่ โรงเรียนกุลสตรี

วจัหลัง เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๕๓ โดยคณะถ่ายภาพยนตร์ของ
 บริษัท ริชาร์ด เบอร์ตัน โฮล์มส์ (Richard Burton Holms)
 จากประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ถ่ายทำ เป็นภาพยนตร์
 สารคดีที่แสดงเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี
 ของไทยบางอย่าง เช่น การแสดงเกี่ยวกับเครื่องประดับ
 ตกแต่งภายในบ้านแบบไทย ๆ แบบโบราณ การต้อนรับ
 แขกแบบประเพณีไทยผู้ดี การแต่งกายของกุลสตรีไทย
 ผู้แสดงก็ล้วนแต่บรรดาศาสนิกชน นักเรียนในโรงเรียนกุลสตรีทั้ง
 นั้น ภาพยนตร์ดังกล่าวมิใช่ภาพยนตร์บันเทิงแบบนวนิ
 ยาย ภาพยนตร์ไทยที่มีการแสดงเป็นเรื่องราวแบบมีพระ
 เอก นางเอก และผู้แสดงประกอบตามลักษณะของภาพ
 ยนตร์แบบนวนิยาย ซึ่งเริ่มถ่ายทำในประเทศไทยเป็นครั้งแรก
 แรกก็ คือ ภาพยนตร์เรื่อง “นางสาวสุวรรณ” ซึ่งนาย
 เฮนรี แบคเรย์ (Henry Backray) แห่งบริษัท Universal
 เป็นผู้กำกับการแสดงโดยได้รับความร่วมมือจากกรมมหร
 สพ และกรมรถไฟหลวง ได้เริ่มลงมือถ่ายทำเมื่อต้นเดือน
 มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ สำเร็จเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ.

๒๔๖๕ เสร็จแล้ว นายเฮนรี แบคเรย์ ได้มีแก๊ใจมอบ
 พัล์มภาพยนตร์ให้แก่กรมรถไฟหลวงไว้ ๑ ชุด ภาพยนตร์
 เรื่อง "นางสาวสุวรรณ" ^{๕๗} เป็นภาพยนตร์นิยายชีวิตเรื่อง
 แรกที่มีความยาวถึง ๘ ม้วน ใช้ฟิล์มขนาด ๓๕ ม.ม.
 ผู้แสดงเป็นคนไทยล้วน ๆ เนื้อเรื่องเป็นเรื่องราวรัก โศก
 ผจญภัย และตลกขบขัน เป็นภาพยนตร์ที่ก่อให้เกิดความ
 สนใจสำหรับคนไทยที่จะก้าวไปสู่วงการภาพยนตร์ในก้าว
 ต่อไปข้างหน้าในอนาคตกาล

ภาพยนตร์เรื่อง "นางสาวสุวรรณ" ^{๕๘} นี้ นายเฮนรี
 แบคเรย์ ได้เป็นผู้สร้างโครงเรื่องตามเรื่องเดิมของไทย
 พร้อมกับเป็นผู้กำกับการแสดงด้วยตนเอง มีนายเตล
 กลอสัน เป็นช่างภาพ ผู้แสดงนำฝ่ายชาย คือ ชุนรามภรต
 ศาสกร์ แสดงเป็น "นายกล้าหาญ" ส่วนผู้แสดงนำฝ่าย
 หญิง คือ นางสาวเสงี่ยม นาวีเสถียร (ปัจจุบัน คือ
 คุณหญิงอนิชนิศา อาชูปุตร ถึงแก่กรรมแล้ว) แสดงเป็น
 "นางสาวสุวรรณ" นางเอกของเรื่อง นอกจากนั้นก็มีผู้แสดง
 ประกอบอีกมากมายหลายท่าน

ภาพยนตร์เรื่อง "นางสาวสุวรรณ" นี้ บริษัทสยามภาพยนตร์ ได้ขออนุญาตกรมรถไฟหลวง นำไปฉายให้ประชาชนชมเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๖ เพื่อเก็บเงินรายได้บำรุงสภาการศึกษา (สภาการศึกษาในปัจจุบัน) นับเป็นภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกที่แสดงโดยคนไทยล้วน ๆ และได้มีโอกาสนำไปฉายถึงประเทศสหรัฐอเมริกา อันเป็นครั้งแรกที่ชาวต่างประเทศได้ชมศิลปะในการแสดงของคนไทย ซึ่งยังไม่เคยปรากฏมาก่อนเลย

หลังจากที่ชาวอเมริกันได้เดินทางเข้ามาสร้างภาพยนตร์ ในประเทศไทยล่วงเลยมาได้ราว ๔ ปีเศษ บรรดาคนไทยต่างก็เริ่มไหวตัว โดยรวมทูนกัน ตั้งเป็นบริษัทถ่ายภาพยนตร์ขึ้นในประเทศไทย ราวปี พ.ศ. ๒๔๗๐ ภาพยนตร์เรื่องแรกที่บริษัทดังกล่าว สร้างขึ้น คือ ภาพยนตร์เรื่อง "โชคสองชั้น" นับเป็นภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกที่ถ่ายทำสำเร็จด้วยฝีมือของคนไทย โดยมีขุนอนุรักษ์รัตน์ เป็นผู้กำกับการแสดง หลวงกลการเจนจิต เป็น

ช่างภาพ ซึ่งในสมัยนั้นนับว่าเป็นผู้ที่มีฝีมือเยี่ยมชำนาญ
 การถ่ายภาพยนตร์ที่สุดในประเทศไทย ผู้แสดงนำฝ่าย
 ชาย คือ นายมานพ ประภารัตน์ ผู้แสดงนำฝ่ายหญิง คือ
 ม.ล. หญิงสุจิตร์ อิศรางกูร ณ อยุธยา ภาพยนตร์เรื่อง
 “โชคสองชั้น” ได้เริ่มฉายเป็นครั้งแรกที่ โรงภาพยนตร์
 พัฒนาการ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม — วันที่ ๒ สิงหาคม
 พ.ศ. ๒๔๗๐ ปรากฏว่าทั้งคนไทยและชาวต่างประเทศ
 ต่างแตกตื่นพากันไปชมอย่างคับคั่ง รวม ๔ คืนกับ ๑ วัน
 มีผู้ชมทั้งสิ้นราว ๑๒,๑๓๐ คน เมื่อเปรียบเทียบกับภาพ
 ยนตร์เรื่อง “นางสาวสุวรรณ” แล้ว ภาพยนตร์เรื่อง
 “โชคสองชั้น” มีผู้ชมมากกว่า ถึง ๓๐๐๐ คน ที่เดี่ยวนับ
 ว่าเป็นภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกที่มีผู้ชมมากที่สุดในสมัยนั้น

ภาพยนตร์ไทยที่ถ่ายทำสำเร็จ โดยฝีมือของคน
 ไทย เรื่องที่สองในลำดับต่อมาคือภาพยนตร์เรื่อง “ไม่
 คิดเลย” เรื่องที่ ๓ คือ ภาพยนตร์เรื่อง “ใครดีใครได้”
 ต่อจากนั้นก็เริ่มถ่ายทำกันต่อไปมากมายหลายเรื่อง แต่ใน
 สมัยนั้น ไทยเรายังไม่มีศิลปะเพียงพอในด้านการแสดง

การถ่ายทำ ตลอดจนเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ ยังไม่ทันสมัย
เหมือนชาวต่างประเทศ เป็นผลให้ภาพยนตร์ไทยชบเซา
ไปอีกกระยะหนึ่ง เพราะผู้ชมไม่ค่อยจะนิยมกันเท่าไรนัก
เฉพาะในกรุงเทพ ฯ แล้ว ภาพยนตร์ไทยแทบจะไม่มีผู้
ชมเลย เพิ่งจะเริ่มนิยมในราว พ.ศ. ๒๕๐๕ นี้เอง จน
กระทั่งได้มีการประกวดภาพยนตร์ทุกภาคองในยุคปัจจุบัน
จึงทำให้ภาพยนตร์ไทยหันเข้าสู่ยุคที่นิยมกันมากที่สุด เป็น
ผลสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๓ รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราช
บัญญัติภาพยนตร์เป็นครั้งแรก เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย
และศีลธรรมอันดีของชาวไทย ทั้งเป็นการรักษาไว้
ซึ่งวัฒนธรรมของชาติด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ บริษัทศรีกรุงภาพยนตร์ได้
คิดสร้างหนังที่ทำให้มีชื่อเสียงจนสำเร็จเป็นครั้งแรกใน
ประเทศไทย ภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว คือ "หลงทาง" นับ
เป็นชนแรกของวงการภาพยนตร์ไทยที่เข้าสู่ยุคเริ่มพัฒนา
ทำให้ประชาชนเกิดความสนใจยิ่งขึ้นมากกว่าเดิม เพราะ

แต่ก่อนเคยชมแต่หนังเงียบมาเป็นเวลานาน ซึ่งการชม
 หนังชนิดนั้นนาน ๆ อาจเกิดความตึงเครียดได้ง่ายเพราะ
 ไม่มีเสียงเพลงและเสียงพากย์ ซึ่งผู้ชม จะต้องคอยติดตาม
 เรื่องอยู่ ตลอดเวลาจึงเป็นการ เปลี่ยน โฉมหน้า ของ ภาพ
 ยยนตร์ไทยอย่างชนิดที่เรียกว่า เข้าสู่ขั้นพัฒนาได้เป็นอย่างดี
 ดี หลังจากหนังภาพยนตร์ไทยเรื่องอื่น ๆ ที่ถ่ายทำชนิดมี
 เสียงก็เริ่มติดตามในอันดับต่อมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งต่อมา
 ในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ กิจการภาพยนตร์ไทยได้วิวัฒนาการ
 มากขึ้น ภาพยนตร์ ที่มีเสียงและมีคนพากย์ เริ่มมีหลาย
 บริษัท จัดสร้างขึ้น ทำให้วงการภาพยนตร์ไทยมีชีวิตชีวา
 ผู้ชมซาบซึ้งและเข้าใจเรื่องได้ตลอดไม่เหมือนกับหนังเงียบ
 เกิดความคึกคักขึ้นในวงการนักพากย์หนังของไทย ซึ่งใน
 สมัยนั้น นายสิน สืบบุญเรืองเคยใช้นามแฝงในการพากย์ว่า
 ว่า "ทศเชียว" นับเป็นนักพากย์ ภาพยนตร์ คนแรกของ
 ประเทศไทย ภาพยนตร์ ฝรั่ง เรื่องแรก ที่ ทศ เชียวพากย์ ก็
 ได้แก่เรื่อง "ตาบหัก" (The Magnifical) นำแสดงโดย
 จอห์น บาร์โมร์ โทโรคัสเทลโร เริ่มพากย์ให้ประชาชนชม

ครั้งแรกที่โรงหนังเฉลิมเมือง (คือสถานที่ตั้งธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบางลำภูในปัจจุบัน) ผู้ที่เป็นต้นคิดให้มีการพากย์ภาพยนตร์เป็นครั้งแรกก็ได้แก่ นายถ้วน ยาวะประภาศ ตั้งแต่นั้นมา ทิตเชียวก็ยึดอาชีพพากย์ภาพยนตร์ตลอดมาจนตลอดชีวิต ภาพยนตร์ที่ทำให้การพากย์ของทิตเชียวโด่งดังมากที่สุด ในจำนวนภาพยนตร์อื่น ๆ ก็คือ ภาพยนตร์เรื่อง "คนนอยงใจได้" ของบริษัทเมโทร ฯ นักพากย์คนที่ ๒ รองจากทิตเชียวที่ยึดอาชีพพากย์ภาพยนตร์ ซึ่งประชาชนให้สมญานามว่า "มนุษย์ ๖ เสียง" คือ ม.ล. รุจิรา อิศรางกูร ณ อยุธยา ซึ่งยังคงยึดอาชีพพากย์ภาพยนตร์ และการแสดงอยู่จนกระทั่งปัจจุบันนี้

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา กิจการภาพยนตร์ในเมืองไทยก็เริ่มเขยิบตัวสูงขึ้น เพราะมีผู้สนใจมาก ตลอดทั้งผู้สร้าง ผู้แสดงและผู้ชมหันมานิยมชมชอบภาพยนตร์จนทำให้การบันเทิงของไทยที่เคยแสดงมาก่อนได้สลายตัวไป เช่นละครพูด ละครเรื่อง ละครรำ เพราะเมื่อแสดงแล้วไม่มีประชาชนสนใจชมเท่าไรนัก ทั้งชาวต่างประเทศส่วน

ใหญ่ ได้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและมาพักอยู่ในเมืองไทย
 มากชนนเอง พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
 รัชกาลที่ ๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทรงพระราชดำริที่
 จะให้มีสถานที่มหรสพอันทันสมัยทัดเทียมกับต่างประเทศ
 ชั้นสักแห่งหนึ่งในกรุงเทพ ฯ เพื่อให้เป็นที่อำนวยความสะดวก
 บันเทิงเรีงรมย์แก่ประชาชนทั่วไปและเป็นที่เชิดหน้าชูตา
 ของเมืองไทยด้วย หลังจากทรงตรวจสถานที่เสร็จแล้ว
 ทรงเห็นว่าถนนเจริญกรุงตัดกับ ถนนตัดของเหมาะ ที่
 สุดเพราะเป็นที่ค่อนข้างตรงหัวมุมพอดี และได้ทรงประกอบ
 พระราชพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ.
 ๒๔๗๓ แล้วพระราชทานนามว่า "ศาลาเฉลิมกรุง" หม่อม
 เจ้าสมัยเฉลิมกฤดากรทรงออกแบบ (ภาพถ่ายที่ปรากฏ
 ณ ศาลาเฉลิมกรุงนั้นคือ ศิริพระภรรยาคุณ ซึ่งเป็นบรม-
 คุรองค์แรกของศิลปินนั่นเอง) แล้วบริษัทบางกอกเป็น
 ผู้รับเหมาทำการก่อสร้าง เมื่อการก่อสร้างสำเร็จลงแล้ว
 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้า ฯ ให้ เจ้าพระยาศรัฟพัฒนารัตนราชโกษาธิบดี

(ม.ร.ว. มุล ทารากร) ประกอบพิธีเปิดแทนพระองค์เมื่อ
 วันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ ภาพยนตร์เรื่องแรกที่
 ทำการออกฉายในวันเปิดเป็นปฐมฤกษ์ คือ ภาพยนตร์
 เรื่อง "มหาภัยใต้ทะเล" รายได้ทั้งหมดที่เก็บได้จากค่าผ่าน
 ประตูของการชมภาพยนตร์เรื่องนี้ในวันนั้น พระบาท
 สมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ
 ให้ส่งไปบำรุงสภาอากาศสยาม (สภาอากาศไทยในปัจจุบัน)
 โดยมีใต้หักค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด และเรื่องต่อมาก็คือแก่
 เรื่อง "ทาร์ซาน" นำแสดงโดย ยอนนี ไวท์มุลเลอร์ ของ
 บริษัทเมโทร ฯ หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า
 เจ้าอยู่หัว โปรดเกล้า ฯ ให้เปิด โรงภาพยนตร์ศาลา
 เฉลิมกรุงแล้ว โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้งบริษัทเพื่อดำเนินการ
 เกี่ยวกับการฉายภาพยนตร์ แห่งนี้ว่า "สหศันมา" ก็เป็น
 อันว่าประเทศไทยได้มี โรงภาพยนตร์ชั้นเยี่ยมและจัดเป็น
 อันดับที่ ๒ แห่งภาคตะวันออกไกล ก่อนสงครามโลก
 ครั้งที่ ๒ คือ "ศาลาเฉลิมกรุง" นับเป็น โรงภาพยนตร์
 ชั้น ๑ แห่งเดียวของประเทศไทยตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา แต่

ต่อมาภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้ยุติลง โรงภาพยนตร์
ขนาดใหญ่และทันสมัย ซึ่งจัดอยู่ในชั้น ๑ ของประเทศ
ไทยก็มีผู้สร้างขึ้นอีกหลายแห่งเช่น ศาลาเฉลิมไทย โรง
ภาพยนตร์คิงส์ โรงภาพยนตร์ควีนส์ โรงภาพยนตร์
แกรนด์ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมเขตร์ และโรงภาพยนตร์
เอ็มไพร์ เป็นต้น

การอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ได้เปลี่ยนแปลงไป
ในรูปทันสมัยยิ่งขึ้นตาม ความเจริญในด้าน วิทยาศาสตร์
เพื่อให้การถ่ายทำภาพยนตร์เป็นแบบธรรมชาติคล้ายของ
จริงมากที่สุด ผู้สร้างภาพยนตร์ต่าง ๆ จึงได้พยายาม
ประกวดประชันกันมากขึ้น ทำให้เกิดมีภาพยนตร์ในแบบ
ต่างๆ ขึ้น เช่น ภาพยนตร์ชนิดสามมิติ (Three Dimentions)
ซึ่งมีการแจกแว่นให้แก่ผู้ชม จัดฉายเป็นครั้งแรกที่ โรง
ภาพยนตร์ศาลาเฉลิมกรุง ส่วนภาพยนตร์จอกว้างชนิด
ที่เรียกกันว่า “ซีเนมาสโคป” ของบริษัท Twenty Century
Fox ก็ได้นำมาฉายเป็นครั้งแรกที่ศาลาเฉลิมไทย เมื่อ
เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ เป็นครั้งแรกของประเทศ-

ไทย โดยฉายภาพยนตร์เรื่อง "The Robe" ซึ่งมีชื่อใน
ภาษาไทยว่า "อภินิหารเสื้อคลุม" และเรายังได้ชมภาพ
ยนตร์ชนิดที่ฉายด้วยเครื่องฉายถึง ๓ เครื่อง ซึ่งเรียกว่า
"ซินีรามา" ได้จักฉายเป็นครั้งแรกที่บริเวณสวนลุมพินี
เนื่องในการแสดงมหกรรมงานฉลองรัฐธรรมนูญปี พ.ศ.
๒๔๙๘ อีกด้วย

ปัจจุบันในวงการภาพยนตร์ไทยได้มีบริษัทผู้สร้าง
มากมายหลายบริษัทด้วยกัน รวมทั้งศิลปินผู้แสดง ผู้
ประพันธ์บทภาพยนตร์ และผู้พากษ์ภาพยนตร์ได้เจริญ
และวิวัฒนาการจนทัดเทียมกับนานาประเทศทั้งหลายและ
สามารถสร้างภาพยนตร์ระบบ ๓๕ มม. เสียงในฟิล์มและ
ระบบ ๗๐ มม. (เทคนิคราม่า) อันนับเป็นความเจริญ
ก้าวหน้าของวงการภาพยนตร์ไทยในขั้นต่อไป และเพื่อ
เป็นการส่งเสริม และ สนับสนุน บริษัทผู้สร้าง ภาพยนตร์
ศิลปินผู้แสดงภาพยนตร์ ให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น หอการค้า
กรุงเทพ ฯ (หอการค้าไทยปัจจุบัน) จึงได้จัดให้มีการ
ประกวดภาพยนตร์ไทยชิงรางวัล สำเภาทอง ขึ้นเป็น

ครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐
 สำหรับช่างภาพสตรีที่ถ่ายภาพยนตร์ไทยก็ได้แก่ คุณ
 ประเทือง ศรีสุพรรณ ภาพยนตร์เรื่องแรกที่ทำการถ่ายก็
 คือ "สุททกรก" ของบริษัทบูรพาฟิล์มภาพยนตร์ และได้
 ทำการฉายครั้งแรกที่ศาลาเฉลิมกรุง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘
 ซึ่งนับเป็นการเจริญก้าวหน้าของสตรีไทยในด้าน การ
 อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยอีกผู้หนึ่งด้วย ในปัจจุบัน
 วงการภาพยนตร์ไทยก็กำลังก้าวชนสู่ความเจริญชน เป็น
 ลำดับ จนปรากฏว่ามีโรงภาพยนตร์ในประเทศไทยเพิ่ม
 ขึ้นทั้งในพระนครและต่างจังหวัดมากมายในปัจจุบัน

"เป็นที่น่าสังเกต ถึงแม้ประเทศไทยจะได้เริ่ม
 สร้างภาพยนตร์มาแล้วถึง ๕๐ ปี และปริมาณที่สร้างก็
 เพิ่มขึ้นตลอดเวลา แต่ปรากฏว่าอุตสาหกรรมภาพยนตร์
 ไทยยังไม่มีบทบาทในการทำรายได้เข้าประเทศแต่อย่างใด
 ในทางตรงกันข้าม ปริมาณภาพยนตร์ต่างประเทศที่นำ
 เข้ามาฉายในประเทศไทยกลับมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี เงินตรา
 ต่างประเทศที่ส่งออกไปเพื่อการส่งภาพยนตร์ต่างประเทศ
 เข้าเพิ่มขึ้นในอัตราค่อนข้างสูง"

วิวัฒนาการของภาพยนตร์

อุตสาหกรรมภาพยนตร์นับว่ามีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์อย่างมาก ทั้งนี้เราจะเห็นได้จากที่ทุกชาติทั่วโลกต่างสนใจพยายามสร้างให้มากขึ้นเพื่อเป็นการเผยแพร่ประเทศของตนผู้สร้างให้เป็นที่รู้จักของชาวโลกด้วย แม้แต่ในประเทศไทยเราเองก็พยายามสร้างให้ไ้ระบบมาตรฐานโลก ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดโรงภาพยนตร์มากกว่าการมหรสพประเภทอื่น ๆ ทั้งเป็นทางที่ชักจูงนักวิทยาศาสตร์ให้ทุ่มเทกำลัง สมองและชวณให้ นักธุรกิจทุ่มเทกำลังทรัพย์เกินกว่าเกี่ยวกับด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์กันมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ตลอดจนเทคนิคการถ่ายทำกันเป็นลำดับเป็นขั้น บางประเทศสามารถนำออกเป็นสินค้าได้เงินเข้าประเทศของตนอย่างมากมาย เมื่อกล่าวถึงเทคนิคการถ่ายทำแล้ว เราก็จะมองเห็นได้ว่าหลังจากระยะเวลาล่วงมาได้ราว ๘๐ ปี ตั้งแต่ Thomas A Edison ได้คิดประดิษฐ์กล้องถ่ายภาพยนตร์ชื่อว่า "Kinetograph" และเครื่องฉายภาพยนตร์ ชื่อ "Kinetoscope"

ออกเผยแพร่เป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๔ อันเป็น
 แนวทางให้นักวิทยาศาสตร์รุ่นหลัง ๆ ได้พยายามศึกษาค้น
 เครื่องอุปกรณ์ภาพยนตร์ก้าวหน้าไปไกลจนสามารถถ่าย
 ระบบ ๓๕ ม.ม. เสียงในฟิล์ม และมีอีกระบบหนึ่งที่ไม่
 ค่อยจะชินหูสำหรับชาว ไทย อันเป็นระบบใหม่ที่เรียกกัน
 ในวงการภาพยนตร์ไทยว่า "เทคนิคราม่า ๗๐" โดยใช้
 ฟิล์มขนาด ๗๐ ม.ม. ปัจจุบันถือกันว่าเป็นภาพยนตร์
 ระบบที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุดในโลก

ส่วนในด้านทางการค้า ภาพยนตร์ยุคปัจจุบันก็
 นับว่ามีบทบาทสำคัญไม่น้อย ทงที่เราจะเห็นได้จากโรงถ่าย
 ภาพยนตร์ที่ทั่วโลกรู้จักคือ "ฮอลลีวูด" ได้แปรสภาพ
 จากสวนส้มเล็ก ๆ มาเป็นศูนย์กลางภาพยนตร์ที่ใหญ่โต
 แห่งหนึ่งของประเทศสหรัฐอเมริกา แล้วจัดการจำหน่าย
 ภาพยนตร์ไปสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ก่อนสงครามโลก
 ครั้งที่ ๒ ประเทศสหรัฐอเมริกานับเป็นประเทศที่นำทาง
 ด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ซึ่งสามารถทำรายได้ให้แก่
 ประเทศมากที่สุดในโลก แต่ต่อมาภายหลัง ประเทศต่าง ๆ

ได้หันมาสนใจการจัดทำภาพยนตร์ มาก ขึ้นแข่ง ชันกับ ประเทศสหรัฐอเมริกาด้วย ประเทศ ดังกล่าวคือ อิตาลี ญี่ปุ่น และอินเดีย แต่ประเทศที่ทำอุตสาหกรรมภาพยนตร์ เป็น แหล่ง ทำ ราย ได้ มหาศาล เข้า สู่ ประเทศ รอง จาก อุตสาหกรรมสร้างรถยนต์ก็ได้นักประเทศอิตาลี ซึ่งเป็น ที่ทราบกันดี ในวงการธุรกิจภาพยนตร์

การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ไทย

การสร้างภาพยนตร์ ไทยแต่ก่อนมาทาง รัฐบาล มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ตกเป็นภาระของผู้สร้าง ภาพยนตร์แต่ผู้เดียว ซึ่งนับว่าเป็นภาระที่หนักเพราะต้อง คำนึงถึงต้นทุนการสร้าง การหาตลาด และต้องเสียภาษี ในอัตราที่สูงมาก ดังนั้น อุตสาหกรรมภาพยนตร์ส่วนใหญ่ จึงตกอยู่ในบริษัทเอกชนตลอดมา คุณภาพของภาพยนตร์ ไทยจึงไม่ค่อยดีเท่าที่ควร เพราะขาดผู้สนับสนุนในด้าน ต่าง ๆ ซึ่งถ้าวงการของไทยตกอยู่ในสภาพเช่นนี้แล้ว อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยอาจจะสูญไปในเวลาข้างหน้า ก็อาจเป็นไปได้ เพราะฉะนั้นในเวลาต่อมา ทางรัฐบาลจึง

ต้องยื่นมือเข้าช่วย โดยจัดให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็น
 อุตสาหกรรมที่อาจได้รับการส่งเสริม ทั้งนักเป็นผลสืบ
 เนื่องมาจาก พันโท พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า
 อนุสรมงคลกาล ซึ่งทรงเป็นนายกสมาคมผู้อำนวยการ
 สร้างภาพยนตร์ไทย ได้เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริม
 การลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม ขอให้พิจารณากำหนด
 ให้การสร้างภาพยนตร์ไทยเป็นอุตสาหกรรมที่อาจได้รับ
 การส่งเสริม โดยมีโครงการที่จะจัดสร้างภาพยนตร์ไทย
 ในระบบซีเนมาสโคป พร้อมทั้งกับความสำคัญของ
 ภาพยนตร์ไทยว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของประ-
 เทศก่อก่อให้เกิดรายได้แก่รัฐในชั้นภาษีอากร และเพื่อสนับสนุน
 ให้ภาพยนตร์ไทยมีมาตรฐานในการสร้างระบบ ๓๕
 มม. ให้ดียิ่งขึ้นเพราะการสร้างภาพยนตร์ระบบดังกล่าว
 ใช้ทุนในเรื่องอุปกรณ์ เครื่องจักรสูงมาก จึงน่าจะได้อ
 รับการส่งเสริมบ้างตามสมควร

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการ
 อุตสาหกรรม ได้พิจารณาแล้วเมื่อคราวประชุมคณะกรรม-

การ ฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๑๒ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ.
๒๕๑๒ มีมติเห็นชอบ และได้กำหนดให้เป็นอุตสาหกรรม
ที่อาจได้รับการส่งเสริมในกิจการอุตสาหกรรม จำพวก ก.
ซึ่งมีข้อกำหนดดังนี้

๑. **ขออุตสาหกรรม** อุตสาหกรรมสร้างภาพยนตร์
หรือรับจ้างสร้างภาพยนตร์ หรือให้บริการ ในการสร้าง
ภาพยนตร์

๒. **ขนาด** มีขนาดซึ่งต้องลงทุน ไม่น้อยกว่า
๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ไม่รวมค่าที่ดินและหมุนเวียน)

๓. **เงื่อนไข** ต้องใช้เครื่องจักรกับเครื่องมือที่คณะ
กรรมการ ให้ความเห็นชอบ และภาพยนตร์ ที่สร้างขึ้น
เป็นระบบ ๓๕ มิลลิเมตร เสียงในฟิล์ม

คณะกรรมการ ส่งเสริม การ ลงทุน เพื่อ กิจ การ
อุตสาหกรรม โดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี ได้มี
ประกาศฉบับที่ ๕๓/๒๕๑๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ.
๒๕๑๒ กำหนดให้อุตสาหกรรมสร้างภาพยนตร์ หรือรับ
จ้างสร้างภาพยนตร์ หรือให้บริการในการสร้างภาพยนตร์

เป็นอุตสาหกรรมที่อาจได้รับการส่งเสริมในกิจการอุตสาหกรรม
กรรมจำพวก ก. ซึ่งมีสิ่งของต่าง ๆ ที่ได้รับความช่วยเหลือ
ดังนี้

- (๑) เครื่องมือในการถ่ายทำภาพยนตร์ เช่น กล้องถ่าย
และเครื่องประกอบกล้อง รวมทั้งเครื่องยกกล้อง
เช่น เกรน ดอลลี่ ฯลฯ และรถยนต์ที่ประดิษฐ์
ขึ้นสำหรับใช้ในการถ่ายเป็นพิเศษที่มีราคา ๒๕,๐๐๐
บาท ไม่ต้องเสียภาษี
- (๒) เครื่องมือเครื่องใช้ในการบันทึกเสียง พร้อมด้วย
เครื่องประกอบที่มีราคาเกิน ๒๕,๐๐๐ บาท ไม่ต้อง
เสียภาษี
- (๓) เครื่องมือในการล้างและพิมพ์ภาพ (ภาพยนตร์) ซึ่ง
มีราคาไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท ไม่ต้องเสียภาษี ยก
เว้นกรณีที่ในการล้างจะต้องเสียภาษีในอัตรา
ร้อยละ.....(อัตราต่ำ)
- (๔) เครื่องมือเครื่องใช้ในการให้แสง เช่น ดวงโคม
หลอด ดวงโคมไฟอาร์ตและเร็กทีไฟเออร์ รวมทั้ง

เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น แผง
สวิทช์เครื่องควบคุมแสง เครื่องประกอบควบคุม
แสงของดวงโคม แผ่นรีเฟรคซ์สะท้อนแสงที่มีราคา
ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ต่อชิ้น หรือส่งรวมกันในคราว
หนึ่ง ๆ

(๕) เครื่องมือในการสร้างฉากที่มีราคาเกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
ขึ้นไป ไม่ต้องเสียภาษี ยกเว้นวัสดุก่อสร้างที่หาซื้อ
ได้ภายในประเทศ

(๖) เครื่องใช้ ในการตัดต่อภาพยนตร์ รวมทั้งเครื่องฉาย
ใช้ในการตรวจภาพราคาตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
ไม่ต้องเสียภาษี

(๗) เครื่องมือในการสร้างภาพพิเศษ "ทริกซ์อ็อท" เช่น
ออปติคัลพรีนเตอร์เครื่องฉายไทเทิล เครื่องสร้าง
ตัวอักษรและภาพการ์ตูน ฯลฯ ตั้งแต่ราคา ๒,๐๐๐
บาท ขึ้นไป ไม่ต้องเสียภาษี

(๘) สิ่งของต่าง ๆ นอกจากดังกล่าวที่ส่งเข้ามาเพื่อความ
ก้าวหน้า (เครื่องมือที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ๆ ให้รออนุ

ญาติได้เป็นคราว ๆ หากว่าราคาเกิน ๒๕,๐๐๐ บาท
ขึ้นไปไม่ต้องเสียภาษี

(๙) फिल्मและเคมีภัณฑ์ กำหนดเงื่อนไขดังนี้

(๙.๑) फिल्मสำหรับถ่ายทำที่เรียกว่า "เนกาตีฟ" ไม่
ต้องเสียภาษี

(๙.๒) फिल्मสำหรับฉายที่เรียกว่า "โปสิทีฟ" เมื่อยัง
ไม่ได้ล้างเป็นภาพไม่ต้องเสียภาษี

(๙.๓) फिल्मที่เรียกว่า "เว็คพรีนท" ที่เบ็นภาพแล้ว
ทั้งสีและขาว-ดำ เพื่อนำมาใช้ในการตัดต่อ
ภาพยนตร์ ไม่ต้องเสียภาษี

(๙.๔) फिल्मเคลือบแมกเนติก สำหรับใช้ในการอัด
เสียงขนาด ๑๖ มม. ๗.๕ มม. และ ๓๕ มม.
ไม่ต้องเสียภาษี

(๙.๕) ulyaเคมีภัณฑ์สำหรับใช้ในการสร้างภาพยนตร์
ต้องเสียภาษีย่อยละ จะอนุญาตให้เฉพาะผู้
สร้างภาพยนตร์ หรือบริษัทที่มีห้องล้างโดย
เฉพาะ

(๙.๖) เคมีภัณฑ์ใช้ในการสร้างภาพ ประกอบด้วย
 ถ่าย จอฉายชนิดพิเศษ ชนิดที่ใช้ในการถ่าย
 ไม่ต้องเสียภาษี (จะต้องชี้แจงให้ทราบถึงการ
 ใช้)

(๙.๗) ฟิล์มสำเร็จรูปที่ถ่ายเป็นภาพ และพิมพ์เรียบ
 ร้อยแล้วสำหรับนำออกฉายกอปป์แรกไม่ต้อง
 เสียภาษีส่วนกอปป์หลังต้องเสียภาษีตามอัตรา
 ของกรมศุลกากร

(๙.๘) ฟิล์มเนกาตีฟที่ถ่ายทำแล้ว ส่งไปพิมพ์เป็น
 กอปป์เพื่อฉาย เมื่อส่งกลับเข้ามาเพื่อเก็บ
 รักษาต้นฉบับ ไม่ต้องเสียภาษี

(๙.๙) อื่น ๆ ตามที่ขยเป็นคราว ๆ ไป และมีราคา
 ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ไม่ต้องเสียภาษี

จากการที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจ
 การอุตสาหกรรม ได้ประกาศกำหนดตั้งกล้าวางกันแล้ว
 นับเป็นการส่งเสริมการสร้างภาพยนตร์ไทยที่รัฐบาล
 ได้มีส่วนได้ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมอย่างแท้จริง ก็เป็น

อีกก้าวหนึ่งของวงการภาพยนตร์ไทยที่จะต้องสนองความ
 ของการช่วยการสร้างภาพยนตร์ไทยที่มีมาตรฐานให้ดีขึ้น
 กว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

การสร้างภาพยนตร์ไทย

ภาพยนตร์ที่สร้างกันในประเทศไทย ปัจจุบันนี้
 ส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์พากย์ ระบบ ๑๖ มม. เป็นพื้น
 เพราะไม่ต้องลงทุนมากนัก เหมาะสำหรับคนไทย ส่วน
 ภาพยนตร์ระบบ ๓๕ มม. ซึ่งจัดเป็นภาพยนตร์มาตรฐาน
 โลกนั้น ในเมืองไทย มีสร้างกันเป็นจำนวนน้อย จัดว่า
 อยู่วงจำกัด เพราะต้องใช้เงินในการสร้างค่อนข้างสูง
 กล่าวคือค่าสร้างเรื่องหนึ่งต้องใช้เงินประมาณ ๑-๒ ล้าน
 บาทเป็นอย่างต่ำ เฉลยแล้วราคาส่งสูงกว่าการสร้างภาพ
 ยนตร์ระบบ ๑๖ มม. เกือบหนึ่งเท่าตัว จึงเป็นทนายเสีย
 ายสำหรับนักสร้างภาพยนตร์ที่มีทุนน้อย ที่ไม่สามารถ
 จะหาอุปกรณ์ และโรงถ่ายทำของตนเองเพื่อสร้างภาพ
 ยนตร์มาตรฐานระบบนี้ได้ ถ้าหากเรามีนักสร้างที่มีทุน

รอนพอเพียงแล้ว วงการธุรกิจทางภาพยนตร์ไทยก็จะ
คึกคักน่าสนใจอีกไม่น้อยทีเดียว

อย่างไรก็ดี จากการสำรวจการผลิตภาพยนตร์
ไทยในปัจจุบันทั้งหมดปีหนึ่งประมาณ ๗๐-๘๐ เรื่อง
ส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์พากย์ระบบ ๑๖ ม.ม. ส่วนภาพ-
ยนตร์เสียงในฟิล์มทั้งระบบ ๑๖ ม.ม. และระบบ ๓๕ ม.ม.
สร้างกันน้อยมาก โดยเฉพาะระบบ ๓๕ ม.ม. เสียงในฟิล์ม
ด้วยแล้ว สร้างปีหนึ่งไม่เกิน ๖ เรื่อง แต่ถ้าเราจะพิจาร-
ณากันถึงปริมาณการสร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน กับ
การสร้างภาพยนตร์เมื่อ ๕ ปีก่อนแล้ว จะเห็นได้ว่าปัจจุ-
บันเราสร้างภาพยนตร์ไทยได้มากกว่าถึงปีละ ๓๑ เรื่อง
ซึ่งจัดว่า วงการภาพยนตร์ไทยเจริญก้าวหน้ากว่าแต่ก่อน
มากทีเดียว

สมาคมผู้ำนวยการสร้างภาพยนตร์ไทย

บรรดาผู้ำนวยการสร้างภาพยนตร์ไทย ได้ร่วม
กันขออนุญาตตั้งสมาคมจากกรมการค้าภายใน กระทรวง
เศรษฐกิจ โดยตั้งชื่อว่า "สมาคมผู้ำนวยการสร้าง

ภาพยนตร์ไทย" ซ้อย่อ ส.อ.ท. (The Thai Motion
Picture Producers Association T. M. P. P. A.) มีวัตถุประสงค์
ประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม สร้างภาพยนตร์
ไทยให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล ทั้งคุณภาพ
และปริมาณ
๒. ส่งเสริมความสามัคคี และความเป็นธรรม
ระหว่างผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ไทย
๓. ส่งเสริมการศึกษา และเผยแพร่วิทยาการ
เกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์ ทั้งในด้าน
อุปกรณ์และเทคนิคในการสร้าง ตลอดจน
เผยแพร่กิจการภาพยนตร์ไทย และส่งเสริม
เผยแพร่วัฒนธรรมของไทย
๔. เข้าเป็นภาคีสมาชิกของสมาคม หรือสห
พันธ์ผู้สร้างภาพยนตร์อื่น ๆ เพื่อยกระดับ
มาตรฐาน เผยแพร่ และส่งเสริมภาพ
ยนตร์ไทยในต่างประเทศ ให้กับบรรดา
สมาชิก

๕. เป็นตัวแทนเพื่อประโยชน์ และสิทธิของ
สมาชิกของสมาคม

๖. ร่วมมือกับทางราชการ บุคคล หรือสมา
คม หรือสโมสร หรือองค์การ หรือนิติ
บุคคลอื่น ๆ เพื่อการกุศลสาธารณะประ
โยชน์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม
ภาพยนตร์

๗. ส่งเสริมการจำหน่ายภาพยนตร์ไทยในประ
เทศและต่างประเทศ

๘. ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

สมาคมนี้ได้รับการอนุญาตจากนายทะเบียนกลาง
สมาคมการค้าเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐ ประกอบ
ด้วยคณะกรรมการของสมาคมชุดปัจจุบัน ซึ่งเลือกเมื่อ
วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๒ ดังนี้

๑. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ
นายกสมาคม
๒. นายสงวน มัทวพันธุ์ อุปนายก

๓. นายวิรัช พงษ์สุนทร	อุปนายก
๔. นายจรี อมาตยกุล	เลขาธิการ
๕. นายวิรัช พงษ์สุนทร	เหรัญญิก
๖. นายวิจิตร คุณาวุฒิ	นายทะเบียน
๗. นายเชิด ทรงศรี	ปฏิคม
๘. นายชอกกิติน กัญญามาลัย	ประชาสัมพันธ์
๙. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ ยุคล	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๐. หม่อมอมร บล ยุคล	กรรมการ
๑๑. นายสุพรรณ ปราหมณพันธ์	กรรมการ

สมาคมโรงภาพยนตร์

เมื่อปี ๒๕๑๑ นายสงวน มัทวพันธ์ นายพิสิฐ
 ตันสัจจา และนางอารี กรลักษ์ณ โดยยื่นขออนุญาตตั้ง
 “สมาคมโรงภาพยนตร์” (The Motion Picture Exhibitor
 Association M.P.E.A.) ต่อนายทะเบียนสมาคมการค้า
 ประจำจังหวัดพระนคร และ จังหวัดธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์
 ประสงค์ดังนี้

(๑) เพื่อส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกในการค้าภาพยนตร์

(๒) เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ ฉายภาพยนตร์ด้วยกัน

(๓) เพื่อประสานงานระหว่างสมาชิก กับองค์การการค้าหรือองค์การอื่น ๆ

(๔) เพื่อร่วมมือกับทางราชการทุกวิถีทาง ในอันที่จะบำรุงส่งเสริมการค้าภาพยนตร์

(๕) ไม่ดำเนินการในทางการเมือง

สมาคมนี้ ได้รับใบอนุญาตก่อตั้งสมาคมเมื่อ วันที่

๘ ตุลาคม ๒๕๑๑

ประเภทของโรงภาพยนตร์ในประเทศไทย

ประเภทของโรงภาพยนตร์ โดยทั่วไปโรงภาพยนตร์ในประเทศไทยแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทดังนี้คือ

(๑) โรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่ง (first run) หมายถึงโรงภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์ ซึ่งยังไม่

เคยผ่านการฉายมาจากโรงภาพยนตร์อื่น ๆ
โรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งมีอยู่เฉพาะในจังหวัด
พระนครประมาณ ๓๕ โรง

(๒) โรงภาพยนตร์ชั้นสอง (second run) หมายถึง
ถึงโรงภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์ซึ่งผ่านการ
ฉายมาจากโรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งแล้ว โรง
ภาพยนตร์ชั้นสองส่วนมากจะอยู่ตามหัวเมือง
ในต่างจังหวัด มีการฉายภาพยนตร์ทั้งกลาง
วันและกลางคืน ส่วนมากเป็นโรงภาพยนตร์
ที่มีมาตรฐานค่อนข้างดี

(๓) โรงภาพยนตร์ชั้นสาม (third run) หมายถึง
ถึงโรงภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์ที่ผ่านการ
ฉายมาจากโรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่ง และชั้น
สองแล้ว โรงภาพยนตร์ชั้นสามส่วนมากอยู่
ตามอำเภอหรือในท้องที่ที่ไม่เจริญนัก และ
มีมาตรฐานค่อนข้างต่ำ ฉายภาพยนตร์เฉพาะ
รอบกลางวันเป็นส่วนใหญ่

อัตราค่าผ่านประตูเข้าชมภาพยนตร์ในประเทศไทย

๑. — โรงภาพยนตร์ส่วนกลาง

(ก) โรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่ง

อัตราปกติ : ๗-๑๐-๑๒.๕๐-๑๖-๒๐ บาท

อัตราพิเศษ : ๑๐-๑๕-๒๐-๒๕-๓๐ บาท

(ข) โรงภาพยนตร์ชั้นสอง

อัตราปกติ : ๓-๕-๗-๑๐-๑๒ บาท

๒. — โรงภาพยนตร์ในส่วนภูมิภาค

(ก) โรงภาพยนตร์ที่มีมาตรฐานดี

อัตราปกติ : ๕-๗-๑๐-๑๒ บาท

(ข) โรงภาพยนตร์ที่มีมาตรฐานรองลงไป

อัตราปกติ : ๓-๕-๗-๑๐ บาท

รายได้ของโรงพยาบาลนครทั่วประเทศ

โรงพยาบาล	โรงพยาบาลชั้นหนึ่ง		โรงพยาบาลชั้นสอง		โรงพยาบาลทั่วประเทศ	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
ฉายภาพยนตร์ฝรั่ง	๘๖	๔๕	๑๒๙	๔๓	๒๑๕	๔๔
ฉายภาพยนตร์ไทย	๒๗	๑๔	๕๔	๑๗	๘๑	๑๖
ฉายภาพยนตร์จีน ญี่ปุ่น และ อินเดีย	๘๐	๔๑	๑๒๐	๓๘	๒๐๐	๔๐
รวม	๑๙๓	๑๐๐	๓๐๓	๑๐๐	๔๙๖	๑๐๐

หลักเกณฑ์การตรวจพิจารณาภาพยนตร์

(ของกระทรวงมหาดไทย)

(ประมวลระเบียบการตำรวจ ไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๕๑ บทที่ ๓)

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๔๗๓

มาตรา ๔ ห้ามมิให้ทำหรือฉายหรือแสดงภาพยนตร์ หรือ
ประกาศ อันมีลักษณะฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือ
ศีลธรรมอันดี

กระทรวงมหาดไทย จึงวางแนวทางตรวจพิจารณา
ภาพยนตร์ที่ควรจะห้าม หรือไม่ห้ามเพียงใด โดยอาศัยหลัก
พิจารณาหลักตามควรแก่เหตุการณ ภาพยนตร์ที่มีลักษณะ
ซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้ควรห้ามคือ

(๑) การลบหลู่ชนชั้นวรรณะ หรือ การกระทำอย่าง
ใด ๆ ให้เกิดความรู้สึกอันไม่ดี ในทางศาสนาของชาติหนึ่ง
ชาติใด

(๒) วิธีการของผู้ร้ายที่กระทำการประทุษร้ายกรรม
โดยใช้อุบาย อันแปลกประหลาดผิดจากธรรมดา หรือที่
อาจเป็นเหตุส่งเสริมและให้เกิดการประทุษกรรมยิ่งขึ้น

(๓) ประวัติกារของผูรายทล่อซอ

(๔) การฆาตกรรมอันน่าสยดสยอง หรือ การ
ประหารชีวิต

(๕) การกระทำอันทารุณต่อบุคคล หรือสัตว์ซึ่ง
แสดงให้เห็นว่าไม่มีศีลธรรมอันดี

(๖) เรื่องอันเกี่ยวข้องกับการลามกอนาจาร ยั่วชวน
ในทางกามารมณ์

(๗) การแสดงที่น่าระก้อให้เกิดความบาดหมาง
ระหว่างชาติหรือระหว่างชนของบุคคล

(๘) การแสดงซึ่งอาจให้เกิดการดูหมิ่นต่อรัฐ
หรือชาติหรือพนักงานของรัฐบาล

(๙) การแสดงที่เกี่ยวกับการเมือง ซึ่งสามารถ
กระทบกระเทือนถึงการปกครองของประเทศ หรือยุยงให้
เกิดความไม่สงบขึ้นในบ้านเมือง

(๑๐) เรื่องที่เห็นว่า จะเป็นตัวอย่างพาะนึสัยไม่
ดีให้แก่บุคคลนำไปประพฤติกางชั่ว

(๑๑) ล้อ หรือลอบหลู่ราชาภาพคือการกระทำใด ๆ
ซึ่งสามารถ หรือเป็นเหตุทำให้เกิดความรูสึกหรือเห็นเป็น
การล้อหรือลอบหลู่

คณะกรรมการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์

เจ้าพนักงานผู้พิจารณาภาพยนตร์ หรือคณะกรรมการ
การเซ็นเซอร์ภาพยนตร์น กฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้แต่งตั้ง โดยประกาศกระทรวง
มหาดไทย ตามประกาศลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม
๒๕๐๕ ซึ่งมีผลบังคับใช้ถึงปัจจุบันนี้ คณะกรรมการเซ็น
เซอร์ภาพยนตร์ประกอบด้วย

๑. ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

๒. หัวหน้ากองทะเบียน

๓. รองหัวหน้ากองทะเบียน

๔. ผู้กำกับการ ๒ กองทะเบียน

๕. รองผู้กำกับการ ๒ กองทะเบียน

๖. หัวหน้าแผนก และประจำแผนกและประจำ

แผนกควบคุมภาพยนตร์

๗. ผู้แทนกองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจ ๒

นาย

๘. ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ

๙. ผู้ชำนาญภาษาจีน

๑๐. นายแพทย์ประสพ รัตนากร หรือผู้แทน

๑๑. นายกสமாகมหนงสอพิมพ์ หรือผู้แทน

๑๒. ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๓. ผู้แทนกรมการปกครอง

๑๔. ผู้แทนกรมอัยการ

๑๕. ผู้แทนสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการสภาพิจารณาภาพยนตร์

คำสั่งของคณะกรรมการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ ตั้ง-
 ก้าวมาแล้ว หากไม่เป็นที่พอใจของเจ้าของภาพยนตร์
 เจ้าของภาพยนตร์มีสิทธิอุทธรณ์ขึ้นไปยังสภาพิจารณาภาพ-
 ยยนตร์สภาพิจารณาภาพยนตร์ประกอบด้วยกรรมการตั้งต่อ
 ไปนี้

- (๑) ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงมหาดไทย
- (๒) ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- (๓) ปลัดสำนักงานนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทนซึ่งเป็นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๔) เลขานุการทำเนียบนายกรัฐมนตรีหรือผู้แทน
- (๕) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้แทน
- (๖) อธิบดีกรมศิลปากรหรือผู้แทน
- (๗) อธิบดีกรมอัยการหรือผู้แทน
- (๘) อธิบดีกรมการศาสนาหรือผู้แทน
- (๙) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข
- (๑๐) ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ
- (๑๑) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม
- (๑๒) ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง หรือผู้แทน
- (๑๓) หัวหน้ากองทะเบียน กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

แนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน

เป็นที่น่าสังเกต ที่ในยุคปัจจุบัน ภาพยนตร์ไทยได้เปลี่ยนแปลงไปบ้างในทางโน้นแนว ทงนั่นเพราะแต่ก่อนการสร้างภาพยนตร์ไทยไม่นิยมการที่จะชักจูงนักร้องลูกทุ่งเข้ามาร่วมแสดง พร้อมกับเสนอเพลงที่แต่งขึ้นใหม่ ๆ ไปในตัว ทงอาจเป็นเพราะแต่ก่อน นักร้องลูกทุ่งยังไม่ได้รับความนิยมสักอาจเป็นได้แต่ตรงกันข้าม นักร้องลูกทุ่งในปัจจุบันได้มีผู้สนใจกันมากขึ้นทั้งใน พระนคร และต่างจังหวัด พอที่จะมีทางหารายได้เข้าหาอาชีพของตนเองได้เป็นอย่างดี เพราะแต่เดิมต้องเดินทางออกแสดงแต่ในต่างจังหวัดอย่างเดียว เพราะชาวชนบทชอบมากที่สุดยิ่งกว่าการมหรสพประเภทอื่น ๆ และในกรุงเทพฯ เองก็เริ่มนิยมเมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง ยังผลให้ นักร้องลูกทุ่ง รวบรวมและกึ่งตนเป็นหัวหน้าวงมากยิ่งจนเป็นลำดับ ด้วยเหตุนี้กระมัง ที่ผู้สร้าง ภาพยนตร์ไทย ส่วนใหญ่หันมาให้ ความสนใจ โดยการชักนำนักร้องลูกทุ่งให้เข้ามามีบทบาท ในภาพยนตร์ไทยให้มากที่สุด โดยเสนอภาพยนตร์ไทยที่

เกี่ยวกับเพลงไทย ประกอบ ในเรื่องเพื่อให้ประชาชน ได้
 ผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียดหันมาฟังเพลงได้บ้าง และ
 เพลงที่นำมาประกอบส่วนใหญ่เพลงแต่งใหม่ทันสมัย นับว่า
 เป็นภาพยนตร์ที่ประชาชนต่างนิยมชมชอบ อยู่ในปัจจุบัน
 ภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมเป็นเรื่องแรกก็เห็นจะได้แก่
 เรื่อง "มนตรากลูกทุ่ง" ซึ่งสามารถเก็บเงินได้มากเป็น
 ประวัติการณ์ ดังนั้น ในเวลาข้างหน้าจะเห็นได้ว่า ผู้สร้าง
 ภาพยนตร์ต่างหันเข้าหากรองลูกทุ่งมากขึ้น นับเป็น
 การส่งเสริมอาชีพของคนไทยได้ด้วย

ส่วนแนวโน้มของทางโรงภาพยนตร์ในประเทศไทยนั้น จะเห็นได้ว่าโรงภาพยนตร์จีนชนิดที่เรียกกันว่า "ก่า
 ลังภายใน" ได้เข้ามามีบทบาทอยู่ระยะหนึ่ง ซึ่งแต่เดิม
 ภาพยนตร์ที่เราไม่ค่อยจะสนใจกันเท่าไรนัก มีฉายประจำ
 กเห็นแต่ที่ โอเคียนส์แถวเขาวราชเท้านั้น แต่ปัจจุบัน
 โรงภาพยนตร์ใหญ่ๆ ก็ส่งเข้ามาฉายบ้างแล้ว แต่ดูจะไม่
 ค่อยคึกคักก็อยู่นานนัก แต่ถ้าเทียบกับเมื่อ ๓-๔ ปีที่แล้ว
 ก็เห็นจะเป็นได้ว่าผิดกันลิบลับทีเดียว

ภาพยนตร์โทรทัศน์

ปัจจุบันประเทศไทยมีสถานีโทรทัศน์รวม ๘ แห่ง ดังนี้

๑. สถานีโทรทัศน์ ช่อง ๕ ของ บริษัทไทย
โทรทัศน์ จำกัด

๒. สถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ ของกองทัพบก

๓. สถานีโทรทัศน์ สีช่อง ๙ ของ กองทัพบก

๔. สถานีโทรทัศน์ช่อง ๘ จังหวัดลำปาง

๕. สถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ จังหวัดขอนแก่น

๖. สถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๗. สถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๐ อำเภอหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา

๘. สถานีโทรทัศน์สีช่อง ๓ ของบริษัทไทย-
โทรทัศน์ จำกัด

สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ของไทย ส่วนใหญ่เป็น
รายการเกี่ยวกับภาพยนตร์ต่างประเทศเสีย เป็นส่วนมาก
เท่าที่สังเกตดู แล้วจะเห็นว่า เป็น ภาพยนตร์ อเมริกันมาก
ที่สุดกว่าภาพยนตร์ของประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะภาพ-

ยนตร์ไทยแล้วมี โอกาสเข้าฉายทางโทรทัศน์น้อยมาก ตั้ง
 นั้น การที่โทรทัศน์นำภาพยนตร์เข้ามาฉายจึงมีผลกระทบ
 กระเทือนต่อรายได้ทางโรงภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์ไทย
 อยู่แล้วไม่มากนัก แต่ถ้านาน โทรทัศน์หันมาฉายภาพ
 ยนตร์ไทยเรื่องใหม่ ๆ เข้ามาเสนอแก่ผู้ชมมาก ๆ แล้ว
 ก็อาจเป็นผลกระทบกระเทือนรายได้ ของภาพยนตร์ไทย
 ได้เหมือนกัน เพราะโทรทัศน์ส่วนใหญ่มีอยู่ตามบ้านแทบ
 ทุกบ้านในกรุงเทพฯ — เกือบทุกรีกก็ นับว่าโทรทัศน์มี
 ส่วนช่วยให้เกิดความบันเทิง เป็นการพักผ่อนอารมณ์ถึง
 เกือบของชาวไทยได้ ไม่น้อยทีเดียว

การฉายภาพยนตร์ของสถานีโทรทัศน์ เท้าที่มีผู้
 สำรวจแล้ว ปรากฏว่า บริษัทไทยโทรทัศน์ ฉายภาพยนตร์
 ต่างประเทศมากที่สุด ถึง ๗๐% เป็นภาพยนตร์อเมริกัน
 มากที่สุด รองลงไปก็ ใกล้เคียงกับภาพยนตร์ญี่ปุ่นและภาพยนตร์
 บางประเทศในยุโรป และการฉายภาพยนตร์ต่างประเทศ
 ดังกล่าวแล้ว ทางบริษัทไทยโทรทัศน์เป็นผู้ติดต่อเช่าเอง
 จากต่างประเทศโดยจัดหาผู้อุปถัมภ์รายการเองด้วยผลของ

การฉายภาพยนตร์ ปรากฏว่าทางบริษัทจะมีกำไรดีกว่าการ
นำภาพยนตร์มาฉาย เพราะภาพยนตร์ไทยหาผู้อุปถัมภ์ราย
การได้ยากกว่า แต่อย่างไรก็ดี ทางบริษัทก็พยายามจะส่ง
เสริมภาพยนตร์ไทยให้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ ส่วน
สถานีโทรทัศน์กองทัพบก เป็นช่องทางราชการ การ
ดำเนินงานจึงแตกต่างกับบริษัทไทยโทรทัศน์ แต่ก็พยายาม
จะส่งเสริมภาพยนตร์ไทยเช่นเดียวกัน แต่ในขณะเดียวกัน
ก็นักจาเบนต์ออสเอนอ ภาพยนตร์ที่เราใจประชาชน ให้เกิด
ความรักชาติบ้านเมืองตามนโยบายของรัฐบาลด้วย

คณะกรรมการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์โทรทัศน์

การควบคุมภาพยนตร์ทางโทรทัศน์ ตามมติคณะ
รัฐมนตรี ได้เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕
โดยกำหนดให้คณะกรรมการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ทุกดวง โดย
คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย

๑. ผู้แทนกองทัพบก กรมตำรวจ
๒. ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ
๓. ผู้แทนหนังสือพิมพ์

๔. ผู้แทนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๕. ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

๖. ผู้แทนสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

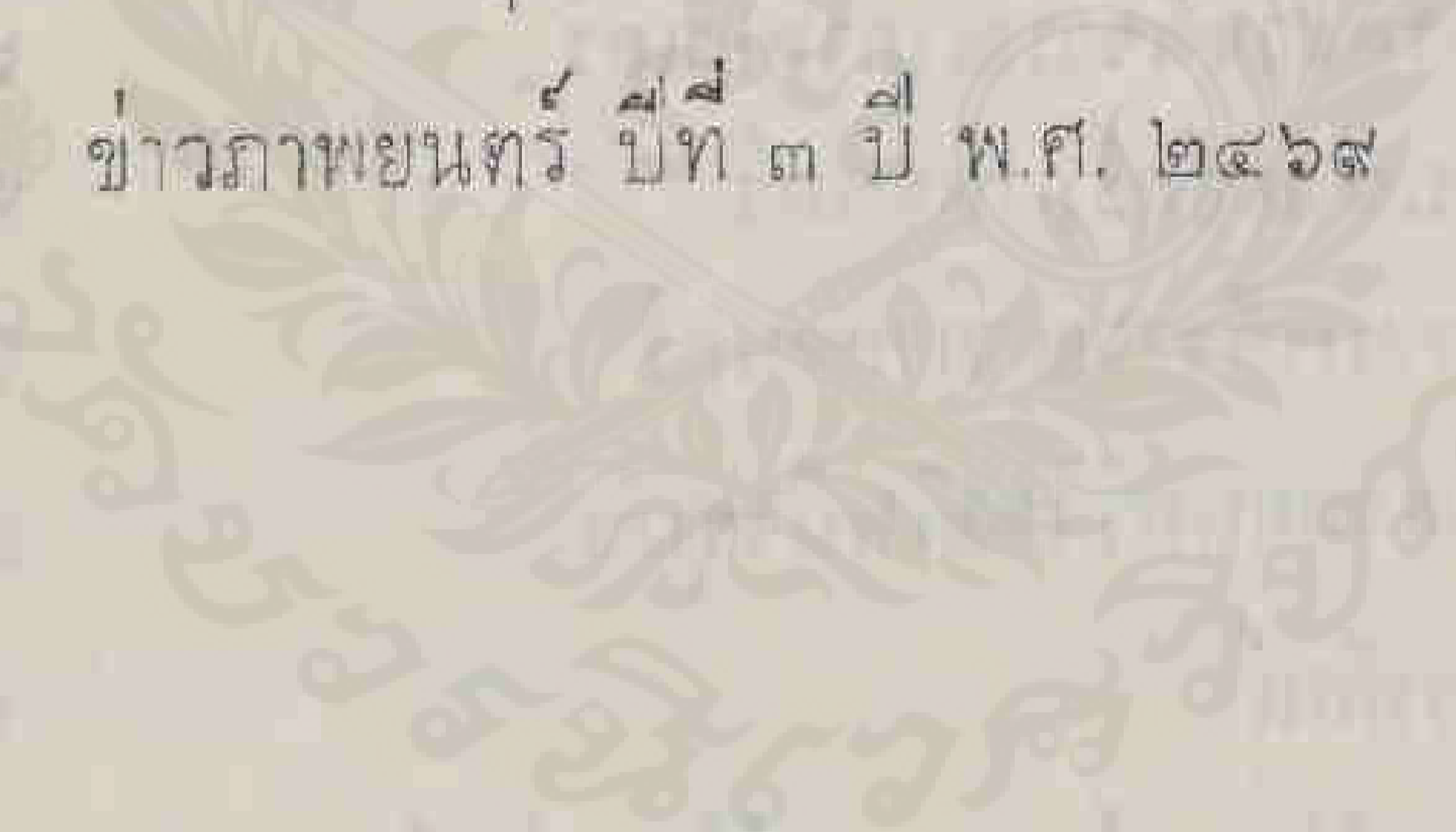
แนวโน้มของภาพยนตร์โทรทัศน์ในปัจจุบัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในยุคปัจจุบันรายการของภาพยนตร์ทางโทรทัศน์ ส่วนใหญ่หันเข้าหาการสร้างภาพยนตร์ไทยเกี่ยวกับวรรณคดี และนิยายปรัมปราของไทย โดยประยุกต์ให้กับสภาพการณ์ในปัจจุบันให้มากที่สุด ไม่แสดงแบบโบราณ เพราะถ้าทำเช่นนั้นแล้ว การแสดงก็ไม่ผิดอะไรกับละครและนาฏคนตรีนั่นเอง ซึ่งเป็นมหรสพพื้นเมืองของไทยเราอยู่แล้ว รายการดังกล่าวนี้ เท่าที่ได้สำรวจดูแล้วปรากฏว่า ประชาชนต่าง สนใจเป็น อย่างมาก โดยเฉพาะเด็ก ๆ ติดกันงอมแงม ต้องคอยติดตามชมตลอดเวลา พร้อมกันนั้น ทางสถานีผู้จัดทำก็เสนอเพลงไทยที่เกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ โดยแต่งประกอบเรื่อง ก่อนที่จะทำการฉายทุกครั้ง ก็ทำให้เกิดความสนใจได้มากที่สุดทีเดียว อย่างไรก็ตาม นับว่าการสร้างภาพยนตร์เช่นนี้

นับว่าเป็นทางหนึ่ง ที่ทำให้เด็กนักเรียนได้ทราบวรรณคดี
 และนิยายปรัมปราของไทยทางอ้อมได้เป็นอย่างดี อาจนำไป
 ไปประกอบการศึกษาได้บ้างไม่มากนักน้อย ในเมื่อต่อไปอาจ
 ต้องศึกษาวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ กล่าวคือผู้ชมจะได้ทั้งความ
 รู้และความบันเทิงไปในตัวพร้อม ๆ กัน แต่ภาพยนตร์
 ประเภทนี้จะอยู่ไถ่ยาวนานเท่าไรก็แล้วแต่ประชาชนให้ความ
 สนใจเท่านั้น

หนังสืออุทิศ

๑. สิ่งแรกในเมืองไทย ชุด ๒ ของ สงวน อึ้งคง ฉบับ
สำนักพิมพ์แพรวพทยา พิมพ์จำหน่าย พ.ศ. ๒๕๐๒
๒. เกิดจากอดีต ของ ยุธิษฐิติร ฉบับห่างหุ้นจำกัดรวม
สำนักพิมพ์จำหน่าย พ.ศ. ๒๕๑๓
๓. รัตน์ เปสตันยี อนุสรณ์ ฉบับ สมาคมผู้อ่านวยการ
สร้างภาพยนตร์ไทย จัดพิมพ์ในงานศพ นายรัตน์
เปสตันยี พ.ศ. ๒๕๑๓
๔. จุดหมายเหตุเผยแผ่พาณิชย์ ปี ๒๔๖๘ ฉบับที่ ๑๙
๕. ข่าวภาพยนตร์ ปีที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๔๖๙

พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยอนุเคราะห์ไทย
 นายบุญญา ธรรมวิทย์ ผู้พิมพ์ โฆษณา 2514